

KRONIKA MESTA SPIŠSKÁ STARÁ VEŠ 2013

NAPÍŠALA:
PHDR. MILICA MAJERIKOVÁ-MOLITORIS, PHD.

Národné osvetové centrum, Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenský národný archív,
Slovenské národné múzeum v Martine, Slovenská národná knižnica –
Archív literatúry a umenia, Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť,
Slovenský syndikát novinárov, Nezisková organizácia rozvoja vidieckej turistiky v Modre
a časopis pre rozvoj miestnej kultúry a záujmovej tvorivosti Národná osвета
s mediálnou podporou Tlačovej agentúry Slovenskej republiky
a týždenníka miest a obcí Obecné noviny

udeľujú

v 7. ročníku celoslovenskej súťaže
o najlepšiu kroniku, monografiu a publikáciu o kultúrnom dedičstve obce a mesta,
najlepší kultúrnohistorický, kultúrnoinformačný a kultúrnoturistický materiál,
zbierku ľudovej slovesnosti, povestí, ľudových rozprávok a slovník nárečia
venovanej pamiatke RNDr. Ladislava Jasenáka

Slovenská kronika 2012

1. MIESTO

V KATEGÓRII
KRONIKA MESTA A MESTSKEJ ČASTI
ZA PRÁCU

Kronika mesta Spišská Stará Ves – zápis za rok 2011
kronikárke Milici Majerikovej-Molitoris

PhDr. Jana Kresáková
generálna riaditeľka
Národného osvetového centra
v Bratislave

PhDr. Igor Krištek, CSc.
čestný prezident súťaže,
predseda Muzeálnej slovenskej
spoločnosti v Martine

PhDr. Radoslav Ragač, PhD.
riaditeľ Slovenského národného
archívu v Bratislave, predseda
Slovenskej genealogicko-
heraldickej spoločnosti

PhDr. Mária Halmová, PhD.
riaditeľka Slovenského
národného múzea
v Martine

Štefan Cífra
predseda odbornej poroty,
hlavný manažér súťaže,
šéfredaktor Národnej osvetu

Ing. František Mach, CSc.
čestný prezident Slovenského
zväzu vidieckej turistiky a agroturistiky,
riaditeľ Neziskovej organizácie
vidieckeho turizmu v Modre

Bratislava – Martin 21. marca 2013

SAMOSPRÁVA MESTA

Mestské zastupiteľstvo v roku 2013 zasadalo 7-krát, a to:

23. januára	4. septembra
14. februára	22. októbra
18. apríla	12. decembra
20. júna	

*Zasadnutia
mestského
zastupiteľ-
stva*

Na minuloročnom zasadnutí, ktoré sa konalo 14. decembra 2012, schválili poslanci zvýšenie daní z nehnuteľnosti na rok 2013 a mestské zastupiteľstvo prijalo nové Všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2012, podľa ktorého sa rozsah miestnych daní v tomto roku zvýšil o 3%.

*Zvýšenie
daní z ne-
hnuteľnosti*

Všeobecne nepriaznivá situácia vo financovaní samospráv sa prejavila aj pri zostavovaní programového rozpočtu mesta na rok 2013, v ktorom bolo naplánované zníženie výdavkov, oproti minulému roku, o takmer 37 000 €. Na jednotlivé položky jedenástich programov bolo vyčlenených celkovo 1 396 650 €. Situáciu komplikovalo aj zadržiavanie 600 000 €, ktoré mal vyplatiť mestu štát v súvislosti s revitalizáciou.

*Programový
rozpočet*

Cieľom programu *Administratíva* bolo zabezpečenie účinného riadenia Mestského úradu, za účelom vytvorenia transparentného a flexibilného manažmentu mesta. Na správu obce bolo vyčlenených 336 799 € a na finančnú oblasť 39 710 €, celkovo teda 376 509 €, čo je oproti minulému roku mierny pokles.

*I. Adminis-
tratíva*

Výraznejšie boli znížené prostriedky na program *Bezpečnosť*, keďže už neobsahoval finančne najväčšiu minuloročnú položku – protipovodňové opatrenia. Šetrilo sa tiež na verejnom osvetlení, keď dochádzalo od januára v neskorých nočných hodinách k vypnutiu 50% svetiel, najmä na najdlhších uliciach SNP a Štúrova. V rámci tohto programu, ktorého zámerom je vytvorenie bezpečného mesta, a to prostredníctvom zabezpečenia efektívnej i hospodárnej prevádzky

*II. Bezpeč-
nosť*

verejného osvetlenia a podpory i rozvíjania činnosti Dobrovoľného hasičského zboru, bolo vyčlenených 18 600 €, z toho na požiaru a civilnú ochranu 3600 € a na verejné osvetlenie 15 000 €.

K výraznému zníženiu finančných prostriedkov došlo tiež v programe *Komunikácie a verejné priestranstvá*, keďže už bola ukončená rekonštrukcia námestia a priľahlých priestranstiev. Na zabezpečenie bezpečných a pravidelne udržiavaných miestnych komunikácií a verejných priestranstiev v tomto roku mesto vyčlenilo 6000 €, z toho 4500 € na správu a údržbu miestnych komunikácií a 1500 € na správu, údržbu a zlepšenie technických i estetických vlastností verejných priestranstiev.

Mierne navýšený bol v roku 2013 rozpočet v rámci programu *Odpadové hospodárstvo*, a to na 26 500 €. Zámerom programu bol účinný zber a likvidácia odpadu s dôrazom na separovanie s cieľom zabezpečenia pravidelného zvozu a likvidácie odpadu na území mesta a taktiež zníženie náročnosti manuálnej práce pri likvidácii separovaného zberu.

V rámci programu *Bývanie* sa mesto zameralo na zabezpečenie bytového fondu pre občanov mesta a údržbu bytového hospodárstva. Na tento účel vyčlenilo o niečo menej ako v minulom roku, konkrétne 14 000 €.

Šetrenie sa prejavilo aj v programe *Zdravotníctvo*, ktorý je zameraný na udržanie dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov mesta i Zamaguria, a to najmä udržaním všetkých ôsmich fungujúcich ambulancií. Na tento účel bolo vyčlenených 22 000 €.

Mierny pokles finančných prostriedkov na 10 400 € bol viditeľný aj v programe *Šport*, ktorý slúži na zabezpečenie rozsiahlej ponuky športových aktivít s cieľom zvýšenia aktívneho záujmu obyvateľov mesta o nich.

Takmer o polovicu bol oproti minulému roku znížený rozpočet na kultúru, a to celkovo na 23 100 €. Knižnica hospodárila s rozpočtom 800 € a na ostatné kultúrne služby bolo využitých 22 300 €. Záme-

III. Komunikácie a verejné priestranstvá

IV. Odpadové hospodárstvo

V. Bývanie

VI. Zdravotníctvo

VII. Šport

VIII. Kultúra

rom programu bola snaha vytvoriť zo Spišskej Starej Vsi kultúrne centrum Zamaguria s fungujúcimi kultúrnymi inštitúciami.

Taktiež oblasť vzdelávania, ktorej zámerom je zabezpečiť kvalitný a efektívny školský systém, si musela vystačiť s oproti minulému roku nižším rozpočtom, a to s 863 421 €, pričom táto suma bola prerozdelená medzi jednotlivé vzdelávacie inštitúcie takto: Materská škola 113 400 €, Základná škola 501 000 €, Gymnázium 226 621 € a Centrum voľného času 22 400 €.

Menší balík financií – 8200 € – bol vyčlenený tiež na program Služby občanom, ktorý slúžil na zabezpečenie samosprávy otvorenej občanom mesta – 7200 € a zabezpečenie vysielania programov prostredníctvom televízneho káblového rozvodu – 1000 €.

Mierne bol navýšený rozpočet na starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov v rámci programu *Sociálne služby*, a to na 27 920 €, z čoho 18 720 € pripadlo na terénnu sociálnu prácu a 9200 € opatrovateľskú službu a pomoc občanom.

K zabezpečeniu nevyhnutných a nepredvídaných výdavkov bol rozpočet mesta v priebehu roka upravovaný rozpočtovými opatreniami. Jednotlivé položky boli vyčerpané na 97,93%. Výsledkom hospodárenia bol prebytok vo výške 38 025,30 €. Údaje o plnení rozpočtu zobrazuje tabuľka:

PRÍJMY			VÝDAVKY		
rozpočet	skutočnosť	%	rozpočet	skutočnosť	%
Bežné príjmy			Bežné výdavky		
1 657 244,00	1 628 783,41	98,28	1 562 544,00	1 543 000,66	98,75
Kapitálové príjmy			Kapitálové výdavky		
42 500,00	41 924,36	98,65	57 874,00	43 924,50	75,90
Finančné operácie			Finančné operácie		
36 636,00	36 587,17	99,87	82 400,00	82 344,48	99,93
SPOLU			SPOLU		
1 736 380,00	1 707 294,94	98,32	1 702 818,00	1 669 269,64	98,03
Výsledok rozpočtového hospodárenia 38 025,30					
Mimorozpočtové finančné prostriedky 89 088,91					
SPOLU 127 114,22					

XI. Vzdelávanie

X. Služby občanom

XI. Sociálne služby

Záverečný účet mesta za rok 2013

V roku 2013 poskytlo mesto zo svojho rozpočtu dotácie týmto subjektom: TJ Dunajec – 8000 €, ŠK vodného slalomu Pieniny – 150 €, vydavateľstvo Goralinga – 700 €, divadlo Ramagu – 300 € a Miestny odbor Matice slovenskej – 200 €.

*Poskytnutie
dotácií*

Vo februári mestské zastupiteľstvo schválilo pristúpenie mesta k podpisu Memoranda vzniku Iniciatíva TATRY 2020 – regionálne partnerstvo pre súdržnosť. Iniciatíva má ambíciu vytvoriť platformu pre funkčnú komunikáciu, spoluprácu a koordináciu aktérov regionálneho rozvoja v Tatranskom regióne s relevantnými inštitúciami verejnej správy na regionálnej a národnej úrovni v procese vypracovania príslušných programových dokumentov s cieľom vytvárať kapacity pre regionálny rozvoj a rozvoj turizmu v Tatranskom regióne.

Tatry 2020

Na svojom decembrovom zasadnutí schválili poslanci vystúpenie mesta Spišská Stará Ves z oblastnej organizácie cestovného ruchu Tatry - Spiš – Pieniny a ďalšie zotrvanie vo vydavateľskom združení Podtatranské noviny s tým, že na vyrovnaní prípadnej straty družstva sa mesto podieľať nebude.

*Vystúpenie
z Tatry Spiš
Pieniny*

Dňa 6. marca sa v meste konalo zasadnutie Tatransko-Spišskej regionálnej sekcie Združenia hlavných kontrolórov SR. Hlavným bodom rokovania bola novela Obchodného zákonníka a diskutovalo sa aj o aktuálnych problémoch kontrolnej činnosti v samospráve.

*Zasadnutie
kontrolórov*

Od októbra začal platiť nový zákon o správnych poplatkoch, na základe ktorého občania viac zaplatia pri vybavovaní svojich formalít na obecných a mestských úradoch. Keďže aj samospráva platí správne poplatky za vybavovanie svojej agendy na štátnych úradoch, postihli ju tieto zmeny skôr to negatívne.

*Vyššie po-
platky*

Všeobecno-záväzným nariadením o úprave podmienok predaja, podávania a používania alkoholických nápojov na území mesta mestské zastupiteľstvo zakázalo podávania alebo používania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach. Zákaz sa nevzťahuje na verejné podujatia, ktoré na verejne prístupných miestach organizuje alebo spoluorganizuje mesto.

*Zákaz alko-
holu na ve-
rejnosti*

Dňa 9. novembra sa uskutočnilo prvé kolo voľby predsedu a poslancov zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja. Za volebný obvod Kežmarok sa volilo 5 poslancov, pričom kandidovali aj traja Zamagurčania: Ing. Jozef Harabin – primátor mesta Spišská Stará Ves, Ing. Štefan Džurný – starosta obce Červený Kláštor, Ing. Slavomír Majerčák – starosta obce Lechnica. V Spišskej Starej Vsi boli vytvorené dva volebné okrsky, a to v obradnej miestnosti na prízemí Mestského úradu a v zasadacej miestnosti na prízemí Domu kultúry. V prvom kole využilo svoje právo voliť len 28,40 % oprávnených voličov, ktorí odovzdali 523 hlasov. Najviac hlasov získali a podľa mienky Starovešťanov by mali náš obvod zastupovať: primátor mesta Spišská Stará Ves Ing. Jozef Harabin, primátor mesta Spišská Belá JUDr. Štefan Bielák, starosta obce Červený Kláštor Ing. Štefan Džurný, MUDr. Pavol Slovík a Bc. František Depta. V celoobvodnom meradle bola účasť ešte nižšia – 18,71%, pričom voliči rozhodli, že v Zastupiteľstve PSK budú obvod zastupovať: JUDr. Štefan Bielák, MUDr. Pavol Slovík, Jozef Grivalský, Pavel Hudáček a Ing. Jozef Harabin. Prehľadné výsledky uvádza nasledujúca tabuľka:

*Voľby do
orgánov
Prešovského samo-
správneho
kraja*

Spišská Stará Ves		obvod Kežmarok	
kandidát	hlasy	kandidát	hlasy
Jozef Harabin	447	Štefan Bielák	3345
Štefan Bielák	311	Pavol Slovík	2587
Štefan Džurný	238	Jozef Grivalský	1970
Pavol Slovík	128	Pavel Hudáček	1953
František Depta	113	Jozef Harabin	1927

Za predsedu samosprávneho kraja bol opätovne zvolený MUDr. Peter Chudík, ktorý získal najviac hlasov aj v našom meste. Slávnostný sľub zložil nový predseda a poslanci v decembri.

kandidát	Spišská Stará Ves	Prešovský kraj
Ján Bajus	7	3286
Dorota Bujňáková	12	3932
Ján Hudacký	88	39105
Peter Chudík	348	69455
Vladimír Klein	13	2207
Anton Korba	4	3357
Jozef Mihalčín	3	1343
Štefan Straka	5	3712
Ľubomír Vasilišin	10	2748

V roku 2013 sme zaznamenali v Spišskej Starej Vsi celkový nárast obyvateľstva o 6 osôb. K 1. januáru žilo v našom meste 2 239 obyvateľov, z toho 1115 mužov a 1124 žien. Počas roku bol zaznamenaný prírastok 70 obyvateľov, z toho 39 mužov a 31 žien. Celkovo sa narodilo 29 detí, z toho väčšina – 21 chlapcov a len 8 dievčat. Na trvalý pobyt sa prihlásilo 41 obyvateľov, z toho 18 mužov a 23 žien. Na druhej strane úbytok predstavoval celkovo 64 osôb, z toho 23 mužov a 41 žien. Z trvalého pobytu sa odhlásilo 40 obyvateľov – 10 mužov a 30 žien a zomrelo celkovo 24 osôb, z toho 13 mužov a 11 žien. K 31. decembru žilo teda v Spišskej Starej Vsi 2245 obyvateľov, z toho 1131 mužov a 1114 žien.

*Demografický vývoj
za rok 2013*

Dňa 24. septembra oslávila 100 rokov najstaršia obyvateľka Spišskej Starej Vsi Zdenka Papsonová. Narodila sa v českom Holíne (okres Jičín), ale v našom meste prežila až 86 rokov. Prišla tu

*Storočná
obyvateľka*

v roku 1927 s rodičmi, keďže otec bol štátnym zamestnancom. Od 1. mája 1955 do marca 1973 pracovala ako miestna matrikárka.

S manželom, ktorý zomrel už v roku 1957 mali 4 deti. Ku krásnemu životnému jubileu jej prišli všetko najlepšie zaželať aj predstavitelia mesta.

ŠTÁTNA SPRÁVA

Prvého januára vstúpil do platnosti zákon, ktorým bolo zrušených 64 štátnych úradov. Ich pôsobnosť prešla do kompetencie obvodných úradov a špecializovaných orgánov na úrovni obvodov. Tie zároveň prišli o svoju právnu subjektivitu a ich pracovníci sa oficiálne stali zamestnancami ministerstva vnútra. Cieľom reformy je, aby si občan mohol vybaviť svoje záležitosti na jednom mieste. Jedným z takýchto centier sa má stať aj Obvodný úrad v Kežmarku, pod ktorý spadá mesto Spišská Stará Ves.

*Zmeny
v štátnej
správe*

EKONOMICKÉ AKTIVITY

Najväčším podnikom v Spišskej Starej Vsi bola naďalej spoločnosť ZASTROVA a.s. V priebehu roka 2013 sa z dôvodu zvýšenia stability a konkurencieschopnosti na európskych trhoch snažila o ďalšie rozšírenie svojho portfólia výrobkov o výrobu podskupín pre poľnohospodárske stroje a stala sa hlavným dodávateľom vybraných súčastí pre spoločnosť Maschinenfabrik Bernard KRONE GmbH v Spelle SRN, takže došlo k ďalšiemu rozšíreniu oblasti spolupráce s týmito jej, v súčasnosti najväčším, odberateľom.

Zastrova, a.s.

Spoločnosť v roku 2013 dosiahla objem tržieb za vlastné výrobky v hodnote 14 125 000 €, čo je nárast o 1,9 % oproti tržbám za predchádzajúce obdobie. Prehľad tržieb je nasledovný:

Vagónová výroba	1 440 000 €,
Rámy automobilových návesov	9 052 000 €,
Súčasti stavebných strojov a manipulátorov	2 276 000 €,
Tlakové nádoby	897 000 €,
Ostatná výroba	460 000 €.

V priebehu roka došlo k miernemu zníženiu vagónovej výroby a výroby v oblasti súčastí stavebných strojov a manipulátorov hlavne pod vplyvom nepriaznivej ekonomickej situácie vo svete. Tento výpadok sa podarilo nahradiť podstatným navýšením výroby tlakových nádob a navýšením objemu výroby návesových rámov.

Investície v objeme 1 692 000 € boli z dôvodu zvýšenia konkurencieschopnosti a zníženia kooperácie zamerané hlavne na nákup manipulačnej techniky a nových strojných celkov (laserový páliaci stroj, ohraňovací CNC lis, hydraulické CNC nožnice), na výstavbu nových výrobných a skladových hál a taktiež na ďalšie riešenie energetickej efektívnosti (zateplenie a výmena okien údržbárskych dielní a na šatniach a pod.).

Spoločnosť fungovala naďalej pod vedením Ing. Miloša Strmenského a Ing. Petra Výrosteka, ktorí ako každoročne podporovali a finančne prispievali na rôzne kultúrno-spoločenské akcie v regióne, vďaka čomu sú tieto pestrejšie a zaujímavejšie. Pre svojich zamestnancov, ktorí pochádzajú takmer výlučne zo zamagurských obcí, pripravovali tiež rôzne benefity. V roku 2013 pracovalo v podniku v priemere 164 zamestnancov, ktorých priemerná mzda bola vo výške 804 €.

Na území Zamaguria i Spišskej Starej Vsi sa začína presadzovať aj nová forma podnikania, tzv. predaj z dvora. Ide o predaj potravín, ktoré prvovýrobcovia

Predaj z dvora

predávajú priamo spotrebiteľovi. Koncom minulého roku si v našom meste na tomto princípe otvorila bitúnok spoločnosť Dunajec, s.r.o., ktorej majiteľom je František Hamráček. V tomto roku pribudla aj novootvorená predajňa ich produkcie, teda hovädzieho a bravčového mäsa a mäsových výrobkov – tzv. krajových špecialít ako klobása, slanina, bravčová masť, údený bôčik, tlačienka, jaternica, huspenina, údená šunka a iných zabíjačkových špecialít. Spoločnosť obhospodaruje okolo 570 ha pôdy, z toho 88 ha ornej pôdy a ostatné lúky a pasienky. Chová okolo 250 hovädzieho dobytku a 120 kusov ošípaných, pričom zamestnáva 11 ľudí. Predajňa sa nachádza v blízkosti bývalého hotela Cyprián. Predaj z dvora dlhšiu dobu prevádzkuje tiež miestny včelár Július Dlugolinský, ktorý ponúka med, peľ, propolis, medovinu, či sviečky z včelieho vosku. Jeho firma Dlumed – výroba a predaj včelích produktov sídli na Štúrovej ulici 255.

Stále aktuálnou je v našom regióne cezhraničná nákupná turistika, keď Zamagurčania chodia na nákupy do blízkych prihraničných

Nákupná turistika

dedín v Poľsku. Nakupuje sa rôzny tovar, ale najmä potraviny, ktoré boli v tomto roku v Poľsku vo všeobecnosti o 30% lacnejšie ako na Slovensku. Do nášho mesta prichádzajú nakupovať z druhej strany hranice najmä alkohol. V pondelok 10. júna bol zaznamenaný aj prípad podvodného konania, keď zaplatil poľsky hovoriaci muž v lekárni a potravinách v Spišskej Starej Vsi falošnými päťdesiateurovými bankovkami. Podľa obchodníkov išlo o na prvý pohľad nerozoznateľné falzifikáty. Prípacom sa začala zaoberať polícia.

Falošné bankovky

Každoročnou sezónnou možnosťou zárobku na Zamagurí je pltníctvo. Samotná sezóna síce začína až máji, ale už niekoľko rokov vodáci uskutočňujú v januári tzv. zimný splav Dunajca, ktorý sa stretáva s čoraz väčšou odozvou. V tomto roku začal už v piatok 25. januára zabíjačkou a príchodom účastníkov. Na druhý deň splavili rieku z Červeného Kláštora do Lesnice, kde ich čakal aperitív, chutné pohostenie a dobrá hudba. Po návrate do Červeného Kláštora sa v priestoroch požičovne Rafting Pieniny konala country zábava. Po otvorení sezóny však pltníci nemali veľa dôvodov na radosť. Prvý týždeň takmer neprestajne pršalo, navyše tu neustále rezonovala rozdrobenosť a vzájomné súperenie pltníckych spoločností. V Spišskej Starej Vsi bola jediná pltnica na Nokliach, ktorú vlastnil Ladislav Eliáš, avšak jej fungovanie bolo stále neisté, keďže územný plán mesta nepočítal s touto lokalitou ako s nástupišťom pltní.

Pltníctvo

V budove miestnej polikliniky pribudlo v máji nové fitnesscentrum, ktoré otvoril spišskostaroveský rodák, zubár MDDr. Anton Mačutek. Posilňovňa sa rozprestiera na ploche 65 m², kde sa nachádza 15 stanovišť, kabínky na prezlečenie i sprcha.

Nové fitnesscentrum

V roku 2013 Podtatranská vodárenská spoločnosť zvýšila cenu za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom na 1,2692 € za m³. Zvýšila sa aj cena stočného – za vedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou sa platilo 1,2344 € m³. Toto zvýšenie sa dotklo taktiež obyvateľov nášho mesta.

Zvýšenie cien pitnej vody

Slovensko patrí v rámci Európskej únie medzi krajiny s jedným z najvyšších priemerných pracovných časov a na druhej strane s jedným z najnižších priemerných mesačných miezd. Pre zaujímavosť uvádzame v tabuľke porovnanie jednotlivých krajín.

Ako dlho a za koľko pracujú Slováci

Štát	Priemerný pracovný čas (hod./týždeň)	Priemerná hrubá mesačná mzda (€)
Grécko	42,1	1124
Bulharsko	40,9	390
Česko	40,9	985
Poľsko	40,9	852
Slovensko	40,9	793
Rumunsko	40,5	476
Cyprus	40,2	1958
Slovinsko	40,1	1498
Maďarsko	39,4	740
Portugalsko	39,3	972
Estónsko	39,0	900
Lotyšsko	38,8	690
Malta	38,7	1302
Španielsko	38,3	1940
Litva	38,1	624
Francúzsko	38,0	2651
Rakúsko	37,8	2393
Luxembursko	37,5	4274
Fínsko	37,4	3217
Taliansko	37,2	2029
Belgicko	36,9	3103
Švédsko	36,8	3350
Veľká Británia	36,5	2410
Nemecko	35,6	3695
Írsko	35,1	2981
Dánsko	33,9	4720
Holandsko	30,4	3910
Priemer EÚ	37,4	1999

Starovešťania iste ocenili skutočnosť, že 25. marca prišli do Spišskej Starej Vsi pracovníci Daňového úradu z Kežmarku, aby

Daňové priznania

v zasadačke kultúrneho domu prebrali daňové priznania zamagurských podnikateľov, ktorí tak nemusia za splnením tejto povinnosti cestovať do Kežmarku.

V septembri bola na Slovensku spustená Národná bločková lotéria, ktorej cieľom bolo zintenzívniť boj proti daňovým únikom a podvodom, a to tým spôsobom, aby boli všetky predané tovary zdanené, čo je možné sledovať práve prostredníctvom pokladničných bločkov. Každomesačné výhry v hodnote 120 000 € majú motivovať ľudí, aby požadovali pokladničné bločky aj v prípadoch, že to nepovažujú za nutné.

*Národná
bločková lo-
téria*

VÝSTAVBA A ZMENY CHARAKTERU MESTA

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013 uspelo mesto aj v poslednej výzve, ktorá bola vyhlásená ešte v júni minulého roku a v marci tohto roku slávnostne podpísalo zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na projekt „Kultúrny priestor Spiša oživa“. Celkový objem finančných prostriedkov bol 40 378 €, a to s 5% spoluúčasťou mesta. Cieľom projektu, ktorý bol realizovaný spoločne s Gminným kultúrnym strediskom v Nižných Lapšiach so sídlom v Nedeci, bolo vytvorenie priestoru pre realizáciu kultúrno-spoločenských aktivít ako aj zóny oddychu pre obyvateľov mesta a jeho návštevníkov.

*Kultúrno-
spoločenská
a oddychová zóna*

V rámci tohto projektu, ktorého koordinátorkou bola Agnesa Dlhá, došlo v prvej polovici roku k vybudovaniu novej kultúrno-spoločenskej infraštruktúry za miestnym kultúrnym domom. Nakúpených bolo 100 prenosných drevených lavíc, ktoré umožňujú vytvoriť variabilné hľadisko, 10 prenosných šiatrových stánkov a 25 občerstvovacích setov (stôl + 2 lavice) i ozvučovací technika

(bezdrôtový diverzný prijímač, notebook so softvérom a 4 multifunkčné mikrofóny), čo vytvorilo podmienky pre organizovanie kultúrnych podujatí v exteriéri. Neďaleko bolo vybudované detské ihrisko s hojdačkami, preliezkami, šmýkačkami, pieskoviskom a lavičkami, ktoré vytvorilo oddychovú zónu na relax nielen obyvateľov, ale aj návštevníkov mesta rôznych vekových kategórií.

Nový spôsob pochovávania, a to uložením urien po spopolení, je možný už aj v Spišskej Starej Vsi. V septembri boli v južnej časti domu smútku na miestnom cintoríne zabudované schránky na ukladanie

Kolumbárium

uriem s pozostatkami zosnulých a začalo sa úpravami okolitého terénu na dokončenie kolumbária. Záujemcovia si mohli prenajať a esteticky ľubovoľne upraviť schránku na 10 rokov za 10 €.

V septembri pribudli v meste dve zberné nádoby určené obnosené šatstvo a obuv. Jedna sa nachádza na Štúrovej ulici pri predajni COOP Jednoty a druhá v blízkosti Materskej škôlky a sídliska Magura.

Kontajnery na obnosené šatstvo

Takmer každoročné škody, ktoré spôsobujú v Spišskej Starej Vsi povodne, viedli k tomu, že mesto požiadalo Štátny vodohospodársky podnik, Povodie Dunajca a Popradu, aby z hľadiska ochrany majetku vykonalo niektoré brehovú úpravy Rieky. Tie boli vykonané v spolupráci s mestom na jeseň tohto roku.

Úpravy brehov Rieky

V októbri pribudol v Spišskej Starej Vsi nový názov námestia, keď bol priestor medzi cestou 542/2, kultúrnym domom a nákupným strediskom premenovaný na Námestie A.

Námestie A. M. Chmeľa

M. Chmeľa. Táto zmena súvisela s odhalením jeho sochy, ktoré sa uskutočnilo 17. októbra, pričom z budov sa týka výlučne kultúrneho domu a knižnice, takže prípadný problém so zmenou adres a vybavovaním dokladov sa našich obyvateľov nedotkol.

Ako sa zmenil charakter mesta si mohli obyvatelia v tomto roku porovnať prostredníctvom máp Spišskej Starej Vsi z rokov 1949 a 2009, ktoré boli vystavené na prízemí budovy Mestského úradu.

*Porovnanie
zmien*

ŠKOLSTVO

Po štrajkoch pedagogických pracovníkov, ktoré sa uskutočnili koncom minulého roku, vyrokovali štrajkujúci navýšenie platov všetkých zamestnancov v školstve o 5%. Zabezpečenie týchto prostriedkov ostalo na pleciach samosprávy. Ďalšími náročnými úlohami mesta bolo udržanie možnosti stredoškolského vzdelávania v Zamagurí a možnosti zmysluplného trávenia voľného času zamagurských detí v miestnom CVČ Šťastenko. Od 1. januára totiž začali platiť legislatívne zmeny v oblasti záujmového vzdelávania. Financie na prácu s deťmi tak dostali všetky obce na deti vo veku od 5 do 14 rokov, pričom ich nemuseli poskytnúť na činnosť CVČ, dokonca ani na prácu s deťmi. Normatív na žiaka sa pritom za posledné roky zmenšil zo 192 € na 60 €, a odteraz je viazaný aj na miesto trvalého pobytu. Mesto teda dostalo len normatív na deti, ktoré mali trvalý pobyt v Spišskej Starej Vsi. Preto ešte začiatkom roku schválili poslanci postup pri uzatváraní zmlúv s obcami, ktorých deti sa zúčastňovali záujmovej činnosti v spišskostaroveskom CVČ. Obce poskytli mestu, cez zmluvy o dotácii, financie podľa menného zoznamu žiakov, ktorí CVČ navštevovali.

Výchova a vzdelávanie v Spišskej Starej Vsi už od minulého roku prebiehali v rámci jednotlivých zložiek Spojenej školy, teda v Materskej škole, Základnej škole, Gymnázium, Školskom klube detí a Centre voľného času Šťastenko.

Nový kalendárny rok nepriniesol v Materskej škole zmeny ani v personálnom zložení, ani v počte detí. Vyučovanie naďalej prebiehalo v troch triedach – Slimáčky, Lienky a Motýliky. Začiatkom roku využívali zimnú nádielku snehu učiteľky s deťmi na hry v prírode, sánkovanie, či stavanie snehuliakov. Vo februári si spoločne pripravili karneval i pekné „valentínky“, v marci zas podujatia k mesiacu kníh. Do materskej školy mohli rodičia svoje deti zapisovať od

*Všeobecná
situácia
v spišsko-
starove-
skom škol-
stve*

*Spojená
škola*

*Materská
škola*

15. februára do 15. marca. Prednostne boli prijímané tie, ktoré do-
vršili piaty rok a s odloženou školskou dochádzkou. V máji si deti

s pomocou učite-
liek pripravili prog-
ram ku Dňu ma-
tiek a jún začal
sviatkom detí, po-
čas ktorého sa
konali v MŠ rôzne
súťaže a zábavné
hry. Uskutočnila

sa tiež súťaž Talent Materskej školy. Prihlásené deti v nej predviedli
pesničky, básničky, či iné aktivity svojim rovesníkom. Tie hodnotila
porota, ktorá po skončení odmenila odvážlivcov diplomami a pek-
nými plyšovými hračkami. Na záver školského roku sa konala roz-
lúčka predškolákov s materskou školou. Deti, učiteľky i rodičia sa so
škôlkou rozlúčili v príjemnej atmosfére pri opekaní.

Do Základnej školy nastúpili žiaci po dlhých vianočných prázdninách
až 8. januára. Prvý mesiac roku sa už tradične niesol v znamení
snáh o dosiahnutie čo najlepších výsledkov v polročnom hodnotení.
Zápis do prvého ročníka Základnej školy sa uskutočnil 12. februára.
Poplatok za zošity a prvú knihu bol 10 €.

*Základná
škola*

Zápis

V dňoch 18. – 22. februára si žiaci užili jarné prázdniny a po jarných
prázdninách sa už deviataci intenzívne pripravovali na celoplošné
testovanie žiakov 9. ročníkov zamerané na overovanie vedomostí
a zručností z matematiky a vyučovacieho jazyka, tzv. Monitor 9.
V rámci Spojenej školy v Spišskej Starej Vsi sa testovania zúčastnilo
42 žiakov, pričom ich priemerná percentuálna úspešnosť bola zo
slovenského jazyka 68,19% a z matematiky 62,14%. Zatiaľ čo zo
slovenčiny dosiahli oproti celoslovenskému priemeru o 8,12% lepší
výsledok, v matematike boli o 5,37% horší ako národný priemer.

Monitor9

Počas marca, ktorý je známy aj ako mesiac knihy, prebehlo v škole prvé kolo súťaže v prednese poézie a prózy – Hviezdoslavov Kubín, v ktorom sa predstavilo 28 súťažiacich v troch vekových kategóriách. Do oblastného kola postúpili Lenka Kováčiková, Katka Trulíková, Ester Švienta a Nikola Sedlická. Dňa 7. marca sa v Kežmarku najviac darilo Lenke Kováčikovej, ktorá získala postupové miesto a možnosť súťažiť v okresnom kole, kde 21. marca získala v I. kategórii 2. miesto.

Hviezdoslavov Kubín

Koncom marca, pri príležitosti Dňa učiteľov, bola v súvislosti so životným jubileom ocenená pamätnou plakétou mesta dlhoročná učiteľka Mgr. Helena Lešková, a to za dlhoročnú obetavú prácu v Základnej škole Spišská Stará Ves.

Ocenenie Helene Leškovej

V marci navštívil Základnú školu jej bývalý žiak, spišskostaroveský rodák, herec Daniel Výrostek a v spolupráci s miestnou knižnicou sa v jej priestoroch uskutočnila beseda so žiakmi. Ešte v tom

Beseda s D. Výrostekom

istom mesiaci sa žiaci stretli s hasičmi, ktorí ich v rámci projektu „Bud' múdrejší ako oheň“ oboznámili s problematikou evakuácie. Na túto aktivitu nadviazali ďalšie a v máji hasiči žiakov poučili o nebezpečenstve hry s ohňom, v júni im zas predstavovali Desatoro prežitia prázdnin.

Bud' múdrejší ako oheň

V apríli si prváci zasadili svoj prvý, tzv. Prvácky stromček, pričom o tom ako sa o svoj stromček, ale aj o prírodu starať sa mohli následne porozprávať počas besedy s p. Glevaňákom zo Štátnych lesov Tanapu.

Prvácky stromček

Koncom apríla sa skupina žiačok pod vedením učiteľky Ing. Anny Mikulovej zúčastnila súťaže poskytovania prvej pomoci. Dve hliadky 8.A a 8.B triedy sa stretli v popradskej Aréne s konkurenciou

Súťaž prvej pomoci

22 družstiev z okresov Kežmarok a Poprad, pričom s dosiahnutými 251 bodmi si vybojovali 5. miesto. Súťaž bola zameraná na zdravotnícke vedomosti, vedomosti o Červenom kríži, praktické poskytovanie prvej pomoci pri rôznych druhoch poranenia a praktickú ukážku kardiopulmonálnej resuscitácie.

Začiatkom mája sa v telocvični ZŠ uskutočnil medzinárodný stolnotenisový turnaj o Pohár riaditeľky Základnej školy, na ktorom sa okrem mladých slovenských stolných tenistov zo základných škôl v

Spišských Hanušov-Slovenskej Vsi a zúčastnili aj žiaci z poľských Kluszkow-Nižnych Šromow-
tel'ky školy získala Medzi staršími žiač-
nejšia Edyta Kret zo

medzi mladšími zas Dominika Kolodziej zo Vyšných Šromoviec. Medzi staršími žiakmi dominoval Michal Matějovský zo Slovenskej Vsi a medzi mladšími Radovan Novotný z domácej Spišskej Starej Vsi.

Cezhraničná spolupráca sa uskutočňovala tiež v rámci projektu „Dunajec – spoločná rieka – spoločná vec“, ktorý realizovala Spojená škola spoločne so žiadateľom – Združením osvetových inštitúcií v Nižných Šromovciach (Zespół Placówek Oświatowych w Sromowcach Niżnych). Hlavným cieľom projektu bolo začatie mnohostranných aktivít zakladajúcich sa na spoločných poľsko-slovenských kultúrnych a prírodných prvkoch Pienin, prospievajúcich priamym kontaktom a vzdelávaniu detí a mládeže zo škôl v Spišskej Starej Vsi a Nižných a Vyšných Šromovciach. Aktivity mali za cieľ formovať a posilňovať vzťahy ľudí s regiónom, ako aj pocit spoločnej zodpovednosti za jeho rozvoj a zároveň zjednodušiť vzájomné spoznávanie sa a integráciu. Projekt mal pomôcť taktiež pri popularizácii informácií v oblasti histórie pltníctva na rieke Dunajec prostredníctvom

*Medziná-
rodný
stolnoteni-
sový tur-
naj*

*Dunajec –
spoločná
rieka –
spoločná
vec*

Pamätnej izby dejín pltníctva, publikácií, prednášok a súťaží. Mal zároveň byť zámienkou pre častejšie a dlhoročné kontakty škôl, ktoré budú spoločne utvárať a aktualizovať expozície v Pamätnej izbe dejín pltníctva prostredníctvom organizovania výstav a dielní, ako aj obohacovania expozície o ďalšie exponáty. Projekt má zároveň prispieť k popularizácii pieninského umenia, zjednodušiť spoznávanie rozdielnych a podobných jazykových javov, pomôcť prekonávať zábrany pri používaní cudzieho jazyka, k čomu budú viesť rozličné vzdelávacie aktivity prebiehajúce v poľsko-slovenských skupinách. Zároveň mal prispieť k upevneniu pocitu spoločnej zodpovednosti za čistotu vody a brehov rieky Dunajec.

Prvé tvorivé umelecké dielne sa konali 10. júna v Nižných Šromovciach pod názvom „Pieninské umenie“. Účastníci rôznymi výtvarnými technikami zobrazovali život obyvateľov Nižných Šromoviec a Spišskej Starej Vsi, čiže život ľudí na brehu Dunajca v minulosti a súčasnosti. V ten istý deň sa uskutočnil aj ekologický workshop na tému „Bežné rastliny Pienin – robíme herbár“, súvisiaci s legendou o mníchovi Cypriánovi z Červeného kláštora. Účastníci sa oboznámili so základnými otázkami morfolologickej stavby rastlín, hľadali liečivé rastliny a svoju pozornosť venovali aj ochrane rastlín. V prvej časti seminára pracovali žiaci v triede, kde vyplňali pod vedením učiteľov pomocou výučbových kariet a atlasov pracovné listy. Následne sa vybrali do okolia školy, kde nachádzali rastliny vo kvitnúcej fáze, ktoré po návrate do učebne pomenovali a pripravili na sušenie. Paralelne s ekologickým seminárom prebiehali literárne dielne. Žiaci si prekladali Legendu o Jánošíkovi, a tým sa učili navzájom jazyk poľský a slovenský. Tvorili tiež dvojazyčný kompozičný plán legendy.

*Tvorivé
dielne*

Aktivity pokračovali aj počas prázdnin. Dňa 4. júla sa uskutočnila ďalšia ekologická tvorivá dielňa, ktorej témou bola ochrana prírody na Slovensku a v Poľsku. Účastníci realizovali prechádzku, počas ktorej mohli spoznávať prírodu všetkými zmyslami. V rámci projektu sa uskutočnil aj výlet na zámky v Nedeci i Čorštíne a v júli sa za-

Prázdninové aktivity

čalo s výstavbou izby histórie pltníctva. Začiatkom augusta sa žiaci oboch škôl zúčastnili ekologického seminára na prednáške o ochrane netopierov na Slovensku v Červenom Kláštore.

Žiaci gymnázia si po návstupe po prázdninách začiatkom kalendárneho roku pripomenuli veľkosť slovenských dejín v súvislosti s jubileom

om Cyrila a Metoda.

S takouto prednáškou totižto pred nimi 14. januára vystúpil zamagurský rodák, kňaz Donát Čarnogurský, ktorý sa už dlhé roky venuje problematike solúnskych bratov a ich

nasledovníkov, tzv. Svätých Sedmopočetníkov.

V zimnom období mohli všetci žiaci gymnázia v rámci hodín telesnej výchovy utužovať svoje zdravie saunovaním a otužovaním, a to najmä v rámci týždňa aktívneho zdravia.

V druhom školskom polroku sa žiaci gymnázia aktívne zapájali do rôznych súťaží, pričom viacerí z nich veľmi úspešne prezentovali školu i naše mesto. Medzi najúspešnejších patrili:

Dalibor Gallik – 2. miesto v krajskom kole stredných škôl v šachu a 6. miesto na Majstrovstvách Slovenska študentov stredných škôl v šachu; úspešný riešiteľ školského kola chemickej olympiády v kategórii B a účastník krajského kola;

Lenka Majerčáková – 1. miesto v krajskom kole Stredoškolskej odbornej činnosti v odbore biológia s prácou *Charakteristika endemického a invázneho rastlinstva Pienin* a účasť na celoslovenskom kole;

Katarína Brejčáková, Patrícia Bombarová, Kristína Toamľová – 1. miesto v regionálnom kole súťaže Mladý Európan a 5. miesto v celoslovenskom kole;

Gymnázium

Cyril a Metod

Saunovanie

Úspechy žiakov

Dominika Chocholáková, Katka Tripská, Miška Homzová, Dominika Regecová, Ivana Čarnogurská, Kladia Mirgová – 3. miesto v súťaži poskytovania prvej pomoci;

Katarína Kostková – úspešná riešiteľka školského kola chemickej olympiády v kategórii C a účastníčka krajského kola;

Lucia Dubielová – 30. miesto v súťaži výukového časopisu zameraného na anglický jazyk „Life snaps“ s fotografiou, ku ktorej vymyslela príbeh v anglickom jazyku.

V apríli sa žiaci gymnázia zapojili do dvoch dobročinných akcií, a to akcie venovanej podpore boja proti rakovine tzv. Dňa narcisov, keď vyzbierali v jednotlivých zamagurských obciach celkovo 1115,77 €,

Dobročinnosť

z toho v našom meste 374,74 € a 20. apríla do akcie Čisté hory, počas ktorej zbierali odpad v Pieninách nielen na turistických chodníkoch, ale aj okolo rieky Dunajec a jej

Deň narcisov

Čisté hory a potoky

prítokoch a v okolí cestných komunikácií. Vyčistili tiež Prielom Lesnického potoka, miesta v okolí Chaty Lesnica až po štátnu hranicu.

V máji už čakali maturantov maturitné skúšky. Týždeň pred nimi sa rozlúčili so školou a v dňoch 20. do 24. mája skladali svoju prvú skúšku dospelosti.

Maturitné skúšky

S dennými študentmi maturovalo aj 29 adeptov večerného štúdia, pričom všetci úspešne zakončili svoje dvojročné večerné vzdelávanie.

Koncom mája sa študenti 4.A triedy a oktávy pod vedením učiteľa Mgr. Daniela Kostku zúčastnili výmenného pobytu v Maďarsku, a to v rámci projektu Naše národné parky, ktorý sa realizoval na hodinách nemeckého jazyka za účelom aktívneho využívania tohto jazyka v praxi. Počas pobytu navštívili Budapešť, národný park Balaton, felvidéki nemzeti park, benediktínsky kláštor v meste Pannonhalma a na záver ukončili projekt návrhmi na možnú spoluprácu medzi jednotlivými národnými parkmi na medzinárodnej úrovni.

*Výmenný
pobyt
v Maďar-
sku*

Posledný májový deň sa Spojená škola stala miestom prestížneho podujatia – Majstrovstiev Slovenska študentov stredných škôl v šachu, ktorých sa, s výnimkou bratislavského kraja, zú-

*Majstrov-
stvá Slo-
venska
študentov
stredných
škôl
v šachu*

častnili najlepší šachisti z celého Slovenska. V silnej konkurencii z domácich najlepšie obstál Dalibor Gallik, ktorý obsadil pekné 6. miesto.

Školský rok 2012/2013 bol ukončený slávnostnou akadémiou v miestnom kultúrnom dome, kde sa predstavili žiaci všetkých zložiek Spojenej školy. Výborné výsledky dosiahlo na prvom stupni 58 a na druhom stupni 30 žiakov, ktorí ukončili ročník s priemerom 1,00. Naproti tomu ročník si zopakujú traja žiaci na prvom a piati na druhom stupni. Žiaci gymnázia všetci postúpili do vyšších ročníkov.

Zmeny vo financovaní centier voľného času spôsobili výrazné zníženie finančného balíka na mimoškolskú záujmovú činnosť. V CVČ Šťastenko preto zostala zamestnaná už len jedna interná pracovníčka Mária Dlhá, pričom ostatní, externí vedúci krúžkov boli vyplácaní zo vzdelávacích poukazov. Vo svojej činnosti naďalej pokračovali záujmové krúžky otvorené na začiatku školského roku 2012/2013 a taktiež Internet klub, Bambino centrum i ďalšie služby ako fax, tlačiareň, kopírovanie, či viazanie dokumentov. V rámci možností sa naďalej uskutočňovali kultúrno-spoločenské i športové podujatia.

Počas jarných prázdnin, ktoré boli v dňoch 18. – 22. februára, sa uskutočnilo viacero protidrogových aktivít. Žiaci s učiteľmi sa vybrali spoločne na lyžovačku a v telocvični SŠ sa konal halový protidrogový futbalový turnaj zamagurských škôl, ktorého sa zúčastnili dievčenské i chlapčenské družstvá zamagurských škôl zo Spišskej Starej Vsi, Spišských Hanušoviec, Veľkého Lipníka a Haligoviec, ktoré boli zároveň organizátorom turnaja. V kategórii chlapcov zvíťazili Lipničania, v kategórii dievčat zas domáce Starovešťanky.

Koncom februára sa konal tretí ročník CVČ Šťastenko Volley Cupu, ktorý organizovalo CVČ spoločne s miestnym DHZ. Do turnaja sa zapojilo celkom osem zmiešaných tímov, a to jedno družstvo z Bratislavy, dva zo Starej Ľubovne, jedno z Kežmarku, jedno z Levoče a tri zo Spišskej Starej Vsi. Turnaj sa hral štýlom zmiešaných družstiev 4+2, t. j. štyria chlapci a dve dievčatá. Jednotlivé celky boli rozdele-

*Ukončenie
školského
roka*

*Centrum
voľného
času Šťas-
tenko*

*Jarné
prázdniny*

Volley Cup

né do dvoch skupín, z ktorých prví dvaja postupovali do ďalších kôl a poslední dvaja vypadli. Víťazom sa nakoniec stal ĽubMix zo Starej Ľubovne pred druhým družstvom z toho istého mesta. Na treťom mieste skončilo naše domáce družstvo, ktoré za sebou nechalo volejbalistov z Bratislavy, Levoče, Kežmarku i ďalšie dve Spišskostarovské družstvá.

Okrem športových aktivít sa v rámci CVČ uskutočnilo viacero tradičných kultúrno-spoločenských podujatí ako Valentínsky týždeň, počas ktorého si deti vyrábali valentínske pozdravy a zabavili sa na diskotéke, či Deň matiek a Deň detí, počas ktorých spoločne s ďalšími organizačnými zložkami SŠ i miestnym odborom Matice slovenskej pripravili pekný kultúrny program i rôzne súťaže.

Slávnostné otvorenie nového školského roku 2013/2014 sa konalo 2. septembra v miestnom kultúrnom dome. Spojená škola otvorila svoje brány pre 500 detí, z toho 73 v Materskej škole, 323 v Základnej škole a 104 v Gymnáziu. Do školského klubu detí sa prihlásilo 69 žiakov.

Za pobyt dieťaťa v Materskej škole sa platil príspevok 9 € mesačne a na dieťa od 2 do 3 rokov 30 € mesačne. Otvorené boli tri triedy – pre najmladšie deti trieda Slimáčky, pre stredné deti trieda Lienky a pre najstaršie deti trieda Motýliky.

Deti sa učili v škôlke základným zručnostiam, ktoré rodičom predviedli už koncom septembra na otvorenej hodine pod názvom Čo už vieme, aké básničky a pesničky zaspievame a zarecitujeme.

V ďalšom mesiaci si rodičia, deti a učiteľky pripravili už tradičný Šalátový deň, počas ktorého si pochutnali na spoločne pripravených zdravých pochúťkach. Po napadnutí snehu si deti užívali

*Kultúrno-
spoločens-
ké podu-
jatia*

*Školský
rok
2013/2014*

*Materská
škola*

zimné radovánky, a to nielen v areáli škôlky, ale aj základnej školy a gymnázia na klzisku. Začiatkom decembra navštívil škôlku Mikuláš spoločne s anjeli. Deti mu pripravili pekný program, za čo ich Mikuláš odmenil sladkou odmenou. Sladké medovníčky si však s pomocou učiteliek napiekli pred prázdninami aj sami. Koniec kalendárneho roku spríjemnil deťom koncert žiakov ZUŠ.

V Základnej škole bolo v septembri otvorených 15 tried, do ktorých nastúpilo 323 žiakov, z toho 17 prvákov. Prváckych tried sa ujali Mgr. Marta Ovcaričková a Mgr. Helena Lešková. Tohtoroční prváci boli svojimi staršími kolegami oficiálne prijatí medzi žiakov Základnej školy tzv. „prváckou cechovačkou“, ktorá sa uskutočnila koncom októbra.

Koncom októbra sa žiaci ZŠ zapojili tiež do 9. ročníka súťaže: „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“ a do spracovania témy „Školské knižnice: Brána do života“, ktorá sa konala pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Dušana Čaploviča a garanciou Slovenskej pedagogickej knižnice v Bratislave. Z 324 registrovaných škôl, základných i stredných, z celého Slovenska sa našim žiakom podarilo obsadiť pekné 20. miesto.

V novom školskom roku naďalej pokračoval projekt Dunajec – spoločná rieka – spoločná vec. V novembri sa v jeho rámci uskutočnili dvojhodinové aktivity výučby plávania žiakov ZŠ a školy v Nižných Šromovciach. V bazéne hotela „Nad Przelomem“ sa plaveckým zručnostiam učilo celkovo 25 žiakov. Nasledujúci mesiac navštívili žiaci z Nižných Šromoviec SŠ v Spišskej Starej Vsi, kde sa uskutočnila ekologická tvorivá dielňa. Aktivity prebiehali pod heslom „Pozorujeme a staráme sa o vtáky nášho okolia“ a boli zložené z prednášky pracovníčky Pienapu a tvorenia krmidiel pre vtáctvo. Okrem toho sa konala tiež literárna tvorivá dielňa, počas ktorej účastníci spoznali mníchov z legendy Mnísi a cisár a porovnali ich s legendou o mníchovi Cypriánovi i výstava výtvarných prác, ktoré vznikli vo výtvar-

*Základná
škola*

Prváci

*Medziná-
rodný deň
školských
knižníc*

*Dunajec –
spoločná
rieka –
spoločná
vec*

nej tvorivej dielni „Ume-
nie z Pienin“. V polovici
decembra bol naplnený
aj ďalší bod projektu,
keď bola odovzdaná do
užívania Izba histórie
pltníctva v Nižných Šro-
movciach.

Dňa 10. decembra sa predstavili v školskom kole prednesu rozprávok a povestí najlepší recitátori triednych kôl. Najúspešnejšou recitátorkou v kategórii rozprávok sa stala Lenka Kováčiková z 5.B. V I. kategórii prednesu povestí získala prvenstvo Bibiana Nováková z 2.A, v II. kategórii získala prvé miesto Zuzana Kaprálová zo 4.A, v III. kategórii bola najlepšia Sofia Petra Krišáková zo 6.A. Povesti budú recitátorky prednášať 30. januára 2014 v obvodnom le v Kežmarku.

*Najlepší
recitátori*

Vynikajúci úspech dosiahla žiačka 9.B Janka Kromková v okresnom kole Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry, keď 13. decembra v Centre voľného času v Kežmarku v konkurencii 11 základných škôl okresu Kežmarok s prehľadom zvíťazila a postúpila do krajského kola súťaže, ktoré bude 7. februára 2014 v Prešove.

*Olympiáda
zo sloven-
ského ja-
zyka*

Do gymnázia nastúpilo v novom školskom roku 103 študentov, z toho 55 dievčat a 48 chlapcov, do 6 tried, z toho 2 v rámci osemročného a 4 v rámci štvorročného štúdia. Počas prvého polroku prestúpili traja žiaci na SOŠ v Kežmarku, SOŠ v Poprade a Hotelovú akadémiu v Starej Ľubovni, a tak počet študentov klesol na 100. Do prvého ročníka nastúpilo 19 žiakov, pričom gymnazistom – prvákom zakúpila Spojená škola tablety, ktoré by mali zvýšiť úroveň vyučovacieho procesu. Po absolvovaní školy si tablety môžu odkúpiť alebo vrátiť. Do študentského cechu boli prváci prijatí 29. novembra. Do druhého ročníka nastúpilo 10, do tretieho 23, štvrtého 15, sexty 15 a septimy 18 študentov.

Gymnázium

Prváci

Výchovno-vzdelávací proces sa realizoval podľa niekoľkých učebných plánov. Vzdelávanie žiakov 1. až 4. ročníku 4-ročného gymnázia a žiakov 5. ročníka 8-ročného gymnázia sa realizovalo podľa školského vzdelávacieho programu v súlade s vyšším sekundárnym vzdelávaním ISCED 3A platného od 1. septembra 2008. Žiaci 7. a 8. ročníka 8-ročného gymnázia sa vzdelávali podľa upraveného učebného plánu pre 8-ročné gymnázium so zameraním na ekológiu a cudzie jazyky platného od 1. septembra 2004. Rozširujúce hodiny vychádzali zo školského výchovno-vzdelávacieho učebného plánu v triede 3.A a 4.A štvorročného štúdia a z upraveného učebného plánu v septime osemročného štúdia. Žiaci 3.A a septimy si mohli vybrať 1 dvojhodinový vyučovací predmet z ponuky - konverzácia v anglickom jazyku, konverzácia v nemeckom jazyku alebo seminár z biológie. Žiaci 4.A si vyberali 10 hodín z ponuky jedenástich dvojhodinových vyučovacích predmetov (literárny seminár, seminár z matematiky, seminár z geografie, seminár z biológie a seminár z chémie, seminár z informatiky, spoločenskovedný seminár, konverzácia v anglickom jazyku, konverzácia v nemeckom jazyku, ekonomika, seminár z fyziky a tri hodiny z ponuky jednohodinových predmetov - cvičenia z fyziky, cvičenia z chémie, cvičenia z biológie, slovenský jazyk a matematika). Žiaci 1. A mali 1 rozširujúcu hodinu z ekonómie: podnikanie v cestovnom ruchu a žiaci 2.A mali 1 rozširujúcu hodinu z aplikovanej ekonómie.

*Učebné
plány*

Na začiatku školského roku 2013/2014 pracovalo v škole spolu 17 zamestnancov (14 pedagogických a 3 nepedagogických). Všetkých 14 pedagogických pracovníkov školy spĺňalo podmienky pedagogickej spôsobilosti. Z uvedeného počtu pracoval jeden pedagogický zamestnanec na znížený pracovný úväzok. Jedna pedagogická pracovníčka robila asistenta učiteľa pre dve žiačky. V priebehu školského roka bola na materskej dovolenke 1 učiteľka. V rámci krúžkovej činnosti boli s piatimi pedagogickými pracovníkmi školy vypracované

*Zamest-
nanci*

dohody o vykonaní pracovnej činnosti. Takmer všetky vyučovacie predmety boli odučené kvalifikovane. Nekvalifikovane sa učil iba nemecký jazyk 2 hodiny.

Vedenie školy vytvorilo všetkým pedagogickým pracovníkom podmienky pre možnosť ďalšieho vzdelávania sa. Učitelia sa zúčastňovali jednoduchých odborných seminárov a podujatí organizovaných Metodickým pedagogickým centrom v Prešove podľa aktuálnej ponuky a škola organizovala aj aktualizčné vzdelávanie priamo v budove školy a stretnutia vo Vysokých Tatrách. Vzdelávanie nových učiteľov pre používanie e-learningového portálu školy realizovala RNDr. Mária Semančíková. Šesť učiteľov (Mgr. Miloslav Cisko, Mgr. Mária Čarnogurská, Mgr. Daniela Krajgerová, Mgr. Helena Marhefková, Mgr. Daniela Penxová a Mgr. Anna Skotzke) sa vzdelávalo v oblasti rozvíjania komunikačných zručností k inklúzií žiakov z marginalizovaných rómskych komunít, štyria učitelia (Mgr. Miloslav Cisko, Mgr. Mária Čarnogurská, Mgr. Daniela Krajgerová, Mgr. Helena Marhefková) sa vzdelávali v oblasti spolupráce rodiny z MRK a školy, učiteľ Mgr. Cisko Miloslav študoval overenie profesijných kompetencií, Komunikáciu a riešenie konfliktov a Prevenciu stresu a syndrómu vyhorenia v školstve, učiteľka Mgr. Mária Čarnogurská sa zdokonaľovala vo vzdelávaní žiakov so ŠVVP, učiteľ PhDr. Zelina Miroslav študoval zvyšovanie kvalifikácie učiteľov TSV a športu v Bratislave. Prípravné atestačné vzdelávanie na vykonanie druhej atestácie pedagogických a odborných zamestnancov získali dvaja učitelia, a to Mgr. Cisko Miloslav a PhDr. Zelina Miroslav. Prípravné atestačné vzdelávanie pred 1. atestáciou začala Mgr. Daniela Krajgerová.

Pedagogickí zamestnanci sa podieľali tiež na vedení záujmových krúžkov. Začiatkom školského roku ich pod vedením 5 učiteľov pracovalo 11, a to: Futbal a Stolný tenis – Mgr. Daniel Kostka; Fyzika – Mgr. Ján Džunko; Logika, Počítačový a Programovanie - RNDr. Mária Semančíková; Matematické súťaže, Matematika pre maturantov, Šachový a ŠKMaCVČ – Mgr. Miloslav Cisko; Volejbal – PhDr. Miro-

*Vzdeláva-
nie učite-
ľov*

*Krúžková
činnosť*

slav Zelina. Viedlo ich 5 pedagogických zamestnancov školy, pričom sa do nich zapojili všetci študenti. Cieľom bolo prehĺbiť záujem o záujmovú, umeleckú, náučnú a športovú činnosť a objaviť v žiakoch skryté talenty. Vedenie školy vytvorilo vhodné podmienky pre realizáciu záujmovej činnosti. Tak mohli žiaci zmysluplne tráviť voľný čas a všestranne rozvíjať svoje schopnosti pod vedením pedagógov - vedúcich krúžkov. Činnosť niektorých krúžkov bola zameraná aj na prípravu žiakov na predmetové olympiády a súťaže. Financované boli zo vzdelávacích poukazov.

Na riešení aktuálnych problémov, materiálno-technickom zabezpečení výchovno-vzdelávacieho procesu, odmeňovaní žiakov s výbornými výchovno-vzdelávacími výsledkami, na úhradách cestovného pre žiakov na olympiády, športové, či iné súťaže a podobnými problémami sa zaoberala Rodičovská rada. Celkovo mala 6 členov, pričom predsedom bol Ing. Ján Trebuňa a pokladníkom Ing. Dušan Rušin.

*Rodičov-
ská rada*

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu bola v školskom roku 2013/2014 aj príprava žiakov na rôzne druhy súťaží, ktorá bola realizovaná v rámci vyučovania, ako aj v mimoškolskej činnosti a v záujmových krúžkoch. Cieľom bolo objaviť skryté talenty, rozvíjať vedomosti a zručnosti talentovaných žiakov a podporovať ich záujem o záujmovú a športovú činnosť. Žiaci školy sa zapájali do najrôznejších projektov a dlhodobjších súťaží, ktorých výsledky budú známe až v nasledujúcom kalendárnom roku.

Súťaže

Konalo sa tiež niekoľko tradičných podujatí. Dňa 15. novembra 2013 sa uskutočnil volejbalový turnaj pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva, za účasti domácich družstiev chlap-

*Športové
turnaje*

cov, dievčat a zamestnancova priateľov školy, ako aj žiakov z družobného Lýcea v Kroščenku. Celkovo sa turnaja zúčastnilo päť družstiev, dve dievčenské a dve chlapčenské družstvá. Dievčatá domáceho gymnázia obsadili druhé miesto. V kategórii chlapcov na druhom mieste skončili družstvo zamestnancov a priateľov školy. Tretie miesto obsadili chlapci gymnázia. V decembri sa konali tiež Mikulášsky volejbal pre chlapcov a dievčatá a Vianočný minifutbalový turnaj mladších a starších žiakov.

Pred vianočnými prázdninami, 12. decembra, prezentovalo gymnázium svoje priestory žiakom a rodičom zo základných škôl v Spišských Hanušovciach, Veľkom Lipníku a Spišskej Starej Vsi. Možným záujemcom o štúdium previedli e-learningový portál školy, simulácie funkcií s LabQuestom, prácu s tabletmi, súťaže v geografii, prezentácie v geografickom projekte, chemické experimenty a zdravú výživu, prezentáciu projektov a aktivít v cudzom jazyku, riešenie interaktívnych cvičení, prezentáciu KOŽAZu, plaveckého a lyžiarskeho kurzu, či prezentáciu súťaží Euroscola a Mladý Európan.

Napriek v úvode uvedeným problémom v októbri otvorilo svoje brány aj Centrum voľného času Šťastenko. Ponuka záujmových útvarov na školský rok 2013/2014 bola takáto:

Volejbal ZŠ (p. Babik)

Strelecký, CO (p. Babik)

Stolný tenis (p. Stanko)

Športové hry (p. Stanko)

Čo tie rúčky vedia (p. Stanková)

Angličtina (p. Howard)

Vševedko (p. Krettová)

Siedmacké popoludnia (p. Harabinová)

Spevácky (p. Simčíšinová)

Konverzujeme po nemecky (p. Simčíšinová)

Digitálna fotografia (p. Gemza)

Internetové popoludnia (p. Kafková)

Deň gymnázia

Centrum voľného času

Origami (p. Lešková)
Hravá škola (p. Ovcarčíková)
Maľované vajíčko (p. Ovcarčíková)
Poskytujeme prvú pomoc (p. Mikulová)
Maškrtné jazýčky (p. Mikulová)
Športovo-pohybové hry (p. Škantárová)
Tretiaci v akcii (p. Škantárová)
DFS Rovinka (p. Kolendová)
Kulturistický pre 8. – 9. ročník (p. Bolcár)
Šachový (p. Cisková)
Vodný slalom (p. Škantár)
Hokejbalový (p. Dlhý A.)
Šachový klub mesta a CVČ (p. Cisko)
Šachová prípravka pre 1. ročník ZŠ (p. Cisko)
Matematika – Gymnázium (p. Cisko)
Maturuj z matematiky (p. Cisko)
Basketbal dorast (p. Kromka I.)
Futbalový 1. – 5. Ročník (p. Dlhý J.)
Lienka pre MŠ (p. Boženská I.)
Gymnastika pre MŠ (p. Boženská A.)
Počítačový CVČ (p. Babiaková)
DFS Pieniny (p. Bombarová)
Programovanie – Gymnázium (p. Semančíková)
Chemický (p. Penxová)
Fyzikálny krúžok (p. Džunko)
Anglický jazyk (p. Krajgerová)
Biologický krúžok (p. Čarnogurská)
Futbalový (p. Kostka)
Stolnotenisový – Gymnázium (p. Kostka)
Volejbalový krúžok – chlapci (p. Zelina)
Volejbalový krúžok – dievčatá (p. Zelina)
Debatný (p. Zelina)

Rybársky (p. Fuchsová)

Logika (p. Semančíková)

Na týchto 43 krúžkov sa prihlásilo 473 detí z celého Zamaguria. Poplatok spojený s čiastočnou úhradou nákladov spojených s činnosťou záujmových útvarov sa oproti minulému roku nezvýšil a predstavoval 0,50 € za mesiac, teda 4 € za školský rok. Využiť pritom deti mohli aj vzdelávacie poukazy.

Pred blížiacimi sa Vianocami pripravili všetky zložky Spojenej školy v Spišskej Starej Vsi 20. decembra vianočnú akadémiu pod názvom *Čaro Vianoc*, kde sa rozlúčili so starým rokom.

Čaro Vianoc

Elokované pracovisko Základnej umeleckej školy Spišská Belá v Spišskej Starej Vsi fungovalo aj v roku 2013 v priestoroch materskej školy. Žiaci sa pripravovali pod vedením skúsených pedagógov F. Kačicu, S. Pisarčíkovej, L. Kostúrovej a I. Krišandovej v piatich hudobných odboroch, pričom vyvrcholením ich snaženia bol záverečný absolventský koncert pre rodičov a iných záujemcov, ktorý sa konal v miestom rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie. Počas jednej hodiny preniesli absolventi prítomných do sveta klasickej hudby, ľudových i náboženských piesní.

Základná umelecká škola

V školskom roku 2013/2014 bolo otvorených opäť päť tried v rámci hudobných odborov. Záujemcovia sa mohli učiť hru na klavír, husle, gitaru a akordeón. Žiaci sa spoločne s učiteľmi svojou hrou osviežili rôzne podujatia v meste

a pripravili niekoľko výchovných koncertov. Peknou akciou bolo vianočné hudobné popoludnie, ktoré sa uskutočnilo na tretiu adventnú nedeľu v miestnom farskom kostole. Žiaci i učitelia počas neho predviedli hru na husle, cimbal, akordeón, kontrabas, gitaru, keyboard, či sólový a kolektívny spev.

KULTÚRA

Kultúra v Spišskej Starej Vsi sa uskutočňovala najmä prostredníctvom kultúrno-spoločenských aktivít organizovaných, či podporovaných mestom. V rámci nich sa konal 1 festival, 31 výchovnovzdelávacích, 17 kultúrno-spoločenských a 26 iných podujatí.

Svoje služby, nielen obyvateľom mesta, ale aj celého zamagurského regiónu, poskytovala Mestská knižnica v Spišskej Starej Vsi, pričom počas dovolení vyhľadávali internetovú miestnosť taktiež mnohí turisti. Návštevnosť oproti minulému roku však mierne poklesla, čo súviselo aj s technickou poruchou na internete, ktorý nefungoval takmer dva mesiace. V roku 2013 bolo v knižnici zapísaných 373 čitateľov, z toho 161 detí. Celkovo si vypožičali 14 912 publikácií, z toho 3137 periodík. Zvýšil sa najmä počet vypožičanej odbornej literatúry prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby, a to na 168, čo je oproti minulému roku nárast o vyše 60%. Túto formu využívajú predovšetkým študenti vysokých škôl. Služby knižnice využili klienti celkovo 9764-krát, z toho 2920-krát internet. Členské a ani poplatky za iné služby sa oproti minulému roku nezvyšovali – ročne platili deti 0,70 €, študenti a dôchodcovia 1 € a dospelí 1,70 €. Žiaci, študenti a pedagogickí zamestnanci mohli použiť na úhradu členského, či iných knižničných služieb tiež kultúrne poukazy. Tržby za členské a služby boli celkovo 864 €. Okrem toho v roku 2013 schválilo Ministerstvo kultúry pre Mestskú knižnicu projekt s názvom Akvizícia knižničného fondu v sume 700 €, na ktorom sa mesto spolupodieľalo 5%. Z rozpočtu mesta knižnica dostala ďalších 133 €. Tieto finančné prostriedky boli použité na nákup 111 titulov kníh.

Knižnica a internet boli k dispozícii každý pracovný deň, pričom zamestnancom pribudla aj služba v Galérii Ferdinanda Katonu, ktorá je na objednávku prístupná tiež počas víkendov. Na túto činnosť i iné

Knižnica

pomocné práce bola do knižnice pridelená pracovníčka z Úradu práce – Eva Bizubová. Vedúcou mestskej knižnice bola naďalej Mária Mrázová, ktorá udržiavala tradične dobrú spoluprácu so všetkými zložkami Spojenej školy a usilovala sa pripraviť rôzne zaujímavé

podujatia najmä pre mladšiu generáciu. Medzi ne patrili napríklad stretnutia žiakov so spišskostaroveským rodákom, hercom Danielom Výrostekom, spisovateľkou Betkou

Verešpejovou, či tvorcami obnovennej publikácie Vodníkové zlaté kačky – spisovateľom Petrom Glockom, ilustrátorom Martinom Kellenbergerom a vydavateľkou Ingrid Majerikovou.

Obyvatelia mesta boli o dôležitých rozhodnutiach a udalostiach informovaní, okrem iného, aj prostredníctvom cyklostylovaného čiernobieleho občasníka Starovešťan. V roku 2013 vyšlo celkovo šesť čísel.

Starovešťan

Informácie o dianí v meste bolo možné získať tiež prostredníctvom internetu. Internetová stránka mesta pravidelne informovala o najnovších udalostiach v meste, regióne i prešovskom samosprávnom kraji.

Internetová stránka

Zhrnutie dôležitých a zaujímavých udalostí, ktoré sa udiali v meste počas celého kalendárneho roku v písomnej i obrazovej forme našlo svoje odzrkadlenie v kronike mesta. Kronikárkou bola naďalej Milica Majeriková-Molitoris. V roku 2013 získala ocenenie v rámci 7. ročníka celoštátnej súťaže Slovenská kronika, ktorej hlavným usporiadateľom bolo Národné osvetové centrum, príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR a odbornými garantmi Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenský národný archív, Slovenské národné múzeum, Slovenský syndikát novinárov, Archív literatúry a umenia Slovenskej

Kronika mesta

Ocenenie

národnej knižnice v Martine, Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, Nezisková organizácia rozvoja vidieckej turistiky v Modre a redakcia Národnej osvety, a to v kategórii *A.2.3 Kronika mesta*. Kronika mesta Spišská Stará Ves a kronikárka Milica Majeriková-Molitoris získali prvé miesto za zápis za rok 2011 vrátane sprievodnej fotografickej a audiovizuálnej dokumentácie, vlastnej zbierky výstrižkov z iných zdrojov a tlačených mestských médií. Okrem kroniky získala v kategórii *C.1 Kultúrohistorický a kultúrno-informačný materiál* prvé miesto taktiež štvorjazyčná propagačná brožúra Spišská Stará Ves a krajina na brehoch Dunajca z pera Ingrid Majerikovej a Milice Majerikovej-Molitoris, ktorá bola vydaná mestom v spolupráci s vydavateľstvom Goralinga.

Propagačný materiál

Moderné spoločenské vyžitie najmä pre mladších obyvateľov ponúkal disko klub IxFinity, ktorý sídlil v bývalej budove Zamatexu. V roku 2013 sa v ňom predstavilo niekoľko vychádzajúcich hviezdí

IxFinity

čiek slovenskej hudobnej scény ako Verona, Dominika Mirgová, Gipsy Čave, DJ Hubertuse, Gamba, Max Farenthide, Elán revival, Metalica revival, Galaxis. Na prvé výročie existencie sa v klube predstavila tanečná šou Dance Extravaganza Europa 2, ktorá je známa v Čechách i na Slovensku. Šou, počas ktorej sa zabávala takmer tisícka ľudí bola priamo vysielaná aj v éteri rádia Europa 2.

Folklórny súbor Maguranka pracoval tradične pod vedením Petra Zelinu, ktorý bol stále aj jeho aktívnym tanečníkom. Zúčastňoval sa rôznych regionálnych podujatí ako napr. dní jednotlivých zamagurských obcí, Zamagurských folklórnych slávností, či iných akcií organizovaných mestom. Dňa 23. augusta sa predstavil počas Slovenského dňa na hlavnom námestí v Krakove a v novembri zas u krajanov v Novej Belej pri príležitosti 65. výročia miestneho FS Spiš, ktorý funguje Spolku Slovákov v Poľsku.

FS Maguranka

Divadlo

Najúspešnejšou hrou divadla Ramagu bola v tomto roku nepochybne hra z pera slovenského klasika J. G. Tajovského *Matka*, ktorú v modernom poňatí zrežirovali Michal Novák a Dušan Kubáň z popradského Divadla Comedia a v ktorej si zahrli Lívia Dermová, Simona Bombarová, Zdenko Dudžák a Lukáš Marhefka. Prvýkrát s hrou vystúpili pred domácim publikom 31. marca a následne v apríli vyhrali regionálnu prehliadku divadiel z okresov Kežmarok, Poprad a Levoča Divadelná Šuňava, pričom L. Dermová si odniesla aj individuálne ocenenie za najlepšiu ženskú hereckú výkonnosť. Ramagu postúpilo na krajskú prehliadku, ktorú opäť vyhralo. Individuálnu cenu na kraji si tentokrát odniesol za najlepšiu mužskú hereckú výkonnosť L. Marhefka

prebojovalo až prehliadku čísi-
sionálnych di-
ska Exit 2013,
nepodarilo vý-

diť. Na druhej strane z celoštátneho festivalu divadelných hier s dedinskou problematikou v Trebišove si opäť odniesli prvenstvo. V júli vystúpili Starovešťania s hrou *Matka* na Letnom festivale slo-

a Ramagu sa na celoštátnu nohry neprofes-
vadiel Sloven-
kde sa mu už
raznejšie presa-

venskej a svetovej klasiky v Kežmarku i Kasiopeafeste 2013 v Budmericiach, odkiaľ si znovu odniesli najvyššie ocenenie a v septembri predviedli *Matku* poľskému a slovenskému publiku v kultovej pivnici Pod Baranami v Krakove.

Okrem Matky uviedli v roku 2013 aj ďalšie divadelné premiéry, a to rozprávku na motívy Viktora Majerika *Večný život, večná mladosť* v réžii Lukáša Marhefku a hru Štefana Halása *Podnikavci* v réžii Lívie Dermovej. Oprášili tiež hru J. G. Tajovského *Hriech* a rozprávku na motívy Viktora Majerika *Vodník Rybka, žobrák Šupka*. Celkovo odohralo divadlo tomto roku 20 predstavení.

Na prelome februára a marca sa v kultúrnom dome v Spišskej Starej Vsi uskutočnil druhý ročník divadelného festivalu ochotníkov. Na doskách, ktoré znamenajú svet, sa predstavil divadelný súbor TeatroBalans zo Spišskej Belej, domáce divadlo Ramagu i mladí ochotníci zo Spišských Hanušoviec.

*Divadelný
festival
ochotníkov*

Vo februári sa v miestnom kultúrnom dome predstavila česká divadelná skupina DS JIRÁSEK Nový Bydžov s divadelnou komédiou Jaroslava Votršeho *Tři v tom*.

*České di-
vadlo*

Členka divadla Ramagu, speváčka a gitaristka Lívia Dermová nahrala v marci svoje prvé CD, kde sa nachádza 12 pesničiek z jej vlastnej tvorby. Na nahrávaní sa podieľali aj ďalší Starovešťania Igor Valkovský (gitara a klavír) a Adam Dlhý (bassgitara). Niektoré piesne naspievala spoločne s Dávidom Oravcom a Ladislavom Ladomirjakom.

*CD Lívie
Dermovej*

Peknou tradíciou sa v našom meste stalo slávnostné prijímanie novonarodených detí a ich rodičov primátorom mesta Ing. Jozefom Harabinom. V tomto roku sa uskutočnilo v obradnej sále mestského úradu 13. marca a 18. septembra.

*Prijatie
jubilantov
a novoro-
dencov*

V tie isté dni sa na pozvanie primátora mesta konalo tiež slávnostné prijatie obyvateľov nášho mesta - jubilantov, ktorí v tomto roku oslávili, alebo ešte len oslavia svoje okrúhle životné jubileum - narodeniny (od 70 a viac rokov). Po gratuláciách, odovzdaní pamätných listín a zapísaní sa do pamätnej knihy vystúpili s kultúrnym programom žiaci Spojenej školy.

Dvadsiateho apríla ožil kultúrny dom ľudovou hudbou a spevom, keďže sa tu konal druhý ročník prehliadky hudobného folklóru Pieninská ozvena, ktorého sa zúčastnili zamagurskí speváci a hudobníci z oboch strán hranice.

*Pieninská
ozvena*

*Odhalenie
tabule
Eduardovi
Pavlíkovi*

Ešte koncom minulého roku inicioval Klub Zamagurčanov v Bratislave odhalenie pamätnej tabule rodákovi zo Spišskej Starej Vsi, historikovi, archivárovi a pedagógovi Eduardovi Pavlíkovi (11. 11. 1920 – 18. 11. 2002), ktorý sa výraznou mierou zaslúžil o propagáciu mesta i celého Zamaguria. Na základe archívnych výskumov napísal množstvo článkov a štúdií s touto problematikou i kroniky niektorých zamagurských obcí, vrátane kroniky mesta Spišská Stará Ves do roku

1945. Na slávnostnom odhalení, 26. apríla, sa zúčastnili zástupcovia

mesta, Klubu Zamagurčanov, deti E. Pavlíka i ďalší príbuzní, obyvatelia mesta i mnohí historici a archivári. Prvá pamätná tabuľa v meste je umiestnená na jeho rodnom dome, na ulici SNP č. 125/116.

Dňa 8. mája si predstavitelia nášho mesta i miestnych odbojárov pripomenuli Deň víťazstva nad fašizmom a pietnym aktom položenia kytice kvetov k miestnemu Pamätníku padlých hrdinov si uctili pamiatku padlých v druhej svetovej vojne.

Deň víťazstva nad fašizmom

Druhý májový víkend je už tradične venovaný všetkým matkám. Žiaci zo Spojenej školy v Spišskej Starej Vsi a zo Základnej školy v Spišských Hanušovciach si pri tejto príležitosti pripravili so svojimi učiteľmi program ku Dňu matiek. Ten sa konal 19. mája v miestnom kultúrnom dome. Mamičkám sa za ich každodennú starostlivosť poďakovali DFS Osturňačik, DFS Rovinka, DFS Pieniny, deti z materskej školy, študentky 1. ročníka gymnázia, deti zo školského klubu, žiaci ZŠ v Spišských Hanušovciach, ale aj primátor mesta Ing. Jozef Harabin a spišskostaroveský kňaz Pavol Garaj.

Deň matiek

Zlé počasie, ale dobrá a vznešená nálada... Takto by sa dal stručne charakterizovať 37. ročník *Zamagurských folklórnych slávností*, kto-

Zamagurské folklórne slávnosti

rý sa uskutočnil pod záštitou predsedu NR SR Pavla Pašku a predsedu Prešovského samosprávneho kraja Petra Chudíka, počas posledného májového víkendu v dňoch 24. – 26. mája. Prvý deň festivalu sa začal tradične živou pozvánkou domácich súborov v obciach zamagurského regiónu a položením kytice kvetov k buste spišskostaroveského rodáka a zakladateľa slovenskej ornamentistiky Š. L. Kos-

telničáka. Potom už nasledoval podvečerný program pod názvom *Vitajte v Zamagurí*, ktorý v kultúrnom dome v Spišskej Starej Vsi otvoril miestnymi spevmi a tancami domáci FS Maguranka. Následne spevom tradičných piesní divákov potešili spevácke skupiny z Osturne a Matiašoviec a príjemný folklórny podvečer uzavrel krajský FS Hajduky z Vyšných Lápš autentickými piesňami, hudbou a tancami zo svojej rodnej obce. Večer sa mohli ešte návštevníci festivalu zabaviť v červenokláštorskom amfiteátri pri legendárnych piesňach Petra Nagya so skupinou Indigo alebo na ľudovej zábave s hudobnou skupinou Triton z Trenčína.

Druhý deň slávností odštartoval trh ľudových remesiel, škola tanca a prehliadka tradičných odevov zo Zamaguria v areáli remesiel v Červenom Kláštore. Poobede pripravil na prístavisku plti FS Maguranka privítanku, v ktorej členovia vzdali poctu trom osobnostiam. Prvou z nich bol umelecký drotár z Čadce Juraj Šerík, ktorý ešte v júni minulého roku začal zhotovovať drôtené srdce pre Slovensko, s cieľom spojiť ľudí dobrej vôle s vrúcnyim vzťahom k vlasti. Návštevníci ZFS mohli počas celého festivalu prispieť svojou prácou k vytvoreniu tohto umeleckého diela a odovzdať tak kúsok svojho srdiečka Slovensku. Druhou osobnosťou, ktorú si pripomenuli zaspevaním piesne zo známeho muzikálu Na skle maľované, bol veľký slovenský herec Michal Dočolomanský, ktorý sa narodil v zamagurskej obci Nedeca. Treťou osobnosťou, ktorej sa dostalo pocty počas privítacieho ceremoniálu bol zamagurský etnograf a kultúrno-osvetový pracovník, jeden zo zakladateľov Zamagurských folklórnych slávností i folklórneho súboru Maguranka Viktor Majerik.

Otvárací program festivalu – *Stretnutie pod Troma korunami*, sa niesol v znamení osláv 1150. výročia príchodu vierozvestcov Cyrila a Metoda. Počas neho vystúpili zamagurské folklórne súbory Maguranka, Frankovčan a Osturňanka, ale aj Magurák z Kežmarku, Vagonár z Popradu, Barvinok z Kamienky a zahraničný hosť z Bieloruska Baraulianská Krynička. V nočnom programe predviedol FS Vagonár premiérové vystúpenie k 40. výročiu svojho založenia v podobe prierezu tancov a zvykov z celého Spiša.

Posledný deň slávností otvoril sv. omšou v kostole sv. Antona Pustovníka Marián Kuffa, ktorý má svoje korene taktiež v zamagurskej obci Kacvín. Následný obedňajší program patril deťom a detským folklórnym súborom Pieniny a Rovinka zo Spišskej Starej Vsi, Furmanček z Malej Frankovej, Osturňačik z Osturne, Maguráčik z Kežmarku a Jaworinkám z Krempách. Popoludní ZFS vyvrcholili záverečným programom pod názvom *Pieniny, Pieniny*. V úvode tohto programu sa dostalo pocty gen. tajomníkovi Spolku Slovákov v Poľsku Ľudomírovi Molitorisovi, ktorého organizátori festivalu ocenili a odovzdali mu ďakovný list za

mimoriadny prínos v dlhoročnej vzájomnej spolupráci a pomoci v oblasti kultúry a šírenia kultúrneho dedičstva v prihraničnej oblasti Slovenska a Poľska. Ocenená bola taktiež dlhoročná pracovníčka Podtatranského osvetového strediska, ktorá sa podieľala na organizácii takmer všetkých ročníkov ZFS Daniela Rožárová a pri príležitosti životného jubilea aj rodák zo Spišskej Starej Vsi, kňaz Andrej Filippek, ktorý ako richtár Zamagurčanov v Bratislave zaviedol peknú tradíciu oceňovania najlepších študentov spišskostaroveského gymnázia.

Po tomto slávnostnom úvode sa divákovi predstavili zamagurské folklórne súbory Maguranka a Frankovčan i hostia Magura z Kežmarku, Kečera z Jakuban a Očovian z Očovej.

V záverečnom programe vystúpil FS Zelený Javor z Krempách, ktorý okrem krempašských tradičných tancov predviedol aj choreografiu z oblasti Horehronia. Počas troch dní spevu, hudby a tanca, kedy sa na pódium vystriedala takmer tisícika domácich i zahraničných účinkujúcich, si milovníci folklóru iste prišli na svoje.

Od 1. júla začalo naše mesto v spolupráci s Obvodným výborom Spolku Slovákov v Poľsku na Spiši realizáciu projektu Vydanie štvorjazyčnej publikácie Turistický sprievodca po Zamagurí. Koordinátorkou a autorkou projektu bola Milica Majeriková-Mollitoris. Do konca roka partneri spoločne vybrali autorov textov a fotografií, ktorí začali pracovať na tvorbe publikácie.

*Turistický
sprievodca
po Zamagurí*

Od 25. júla sa Spišská Stará Ves môže popýšiť novou kultúrospoločenskou inštitúciou, ktorá prezentuje tvorbu spišskostaroveského rodáka, maliara európskeho formátu Ferdinanda Katonu Kleinbergera. V tento deň bola slávnostne otvorená, v budove bývalej

*Slávnostné
otvorenie
Galérie
Ferdinan-*

Slovenskej sporiteľne, stála expozícia Tatranskej galérie – Galéria Ferdinanda Katonu. O tento významný kultúrny počín sa zaslúžilo naše mesto v spolupráci

da Katonu

s ďalším miestnym rodákom a majiteľom budovy JUDr. Pavlom Ovšonkom, Tatranskou galériou v Poprade a Prešovským samosprávnym krajom. Galéria bola otvorená za účasti primátora mesta Ing. Jozefa Harabina, JUDr. Pavla Ovšonku, zástupcov Tatranskej galérie i PSK, miestnych obyvateľov, médií i ďalších hostí. Nachádza sa v nej 80 exponátov – 50 olejomalieb a 30 kresieb zo zbierok Tatranskej galérie i súkromných osôb. Prvá spišskostaroveská galéria je návštevníkom prístupná v letnej sezóne (1. máj – 30. september) od pondelka do soboty a v zimnej sezóne (1. október – 30. apríl) od pondelka do piatku. Jej sprístupnenie majú na starosti pracovníčky knižnice. Vstupné do galérie bolo stanovené na 1 €.

Počas Dní mesta Spišská Stará Veš, ktoré sa v tomto roku uskutočnili v rámci projektu „Kultúrny priestor Spiša oživa“ v dňoch 9. – 11. augusta, mohli návštevníci nahliadnuť do no-

*Dni mesta
a Festival
dychových
hudieb*

vootvorenej galérie zdarma. Podujatiu dominovalo najmä otvorenie novej kultúrno-oddychovej zóny v priestore za kultúrnym domom, spojené s množstvom hier pre deti i dospelých, maľovaním na

chodník, či na tvár, gulášom a festivalom dychových hudieb, kde sa predstavili dychovky z Vyšných a Nižných Lápš, Ordzovianka z Ordzovian, Popradčanka z Popradu a Maguranka z Kanianky. Ich vystúpenie ozvláštnili folklórne súbory Kluknavčanka z Kluknavy, domáca Maguranka a zábavná skupina z Čane Traky.

Okrem dychovej hudby mohli návštevníci vzhliadnuť divadelnú komédiu v podaní Ramagu *Podnikavci*, či premiéru filmovej výpravnej dobovej rozprávky *Večný život, večná mladosť*, ktorú podľa predlohy Viktora Majerika a Petra Glocka režíroval Daniel Dluhý a produkoval Lukáš Marhefka.

Naprázdno neobišli ani športoví nadšenci. Tí sa mohli aktívne i pasívne podieľať na šachovom, či tenisovom turnaji, strel'be zo vzduchovky alebo streetballe. Nechýbali ani regionálne preteky dobrovoľných hasičských zborov, súťaž v lovení rýb, ukážky integrovaného záchranného systému a samozrejme chutná regionálna kuchyňa, poľovnícky guláš a rybárske Halásilé.

Pri príležitosti Dní mesta boli za výrazné zviditeľnenie Spišskej Starej Vsi v celoslovenskom meradle ocenení: Mgr. In-

Ocenenia

grid Majeriková – za publikačnú činnosť o meste, PhDr. Milica Majeriková-Molitoris, PhD. za excelentné vedenie kroniky mesta a Divadlo RAMAGU – za rozvoj ochotníckeho divadelníctva a propagáciu mesta.

Dvadsiaty šiesty august sa zapíše do histórie Zamaguria, keďže tohto dňa došlo k historicky prvému priateľskému stretnutiu slovenského a poľského prezidenta

*Stretnutie
prezidentov na
Zamagurí*

na tomto území. Ivan Gašparovič a Bronisław Komorowski navštívili expozíciu múzea v Červenom Kláštore, kde prebehli aj vzájomné rokovania. V ich rámci sa venovali otázkam rozvoja infraštruktúry, cezhraničnej spolupráce, turizmu a cestovného ruchu v regióne Tatier a Oravy. Dotkli sa tiež otázok spoločnej kandidatúry na zimné olympijské hry, výstavby plynového interkonektora i otázok východného partnerstva Európskej únie. Stretnutie zavŕšili splavom po Dunajci na tradičnej plti, čím symbolicky vyjadrili

podporu cestovného ruchu v oblasti Pienin. Bezpečnosť prezidentov počas plavby po rieke Dunajec na slovenskom území zabezpečovali o.i. aj príslušníci Horskej služby v Spišskej Starej Vsi, pričom pri privítaní najvyšších ústavných činiteľov nechýbal náš folklórny súbor Maguranka.

V septembri ožilo naše mesto rozprávkami. Dňa 21. septembra sa v kultúrnom dome v Spišskej Starej Vsi uskutočnilo premiérové uvedenie reedície rozprávok Viktora Majerika. Zamagurské rozprávky

*Vodníkove
zlaté kačky*

pod názvom *Vodníkové zlaté kačky* prezentoval pred necelými štyridsiatimi rokmi spoločne so spisovateľom Petrom Glockom. O reedíciu sa postarala dcéra autora Ingrid Majeriková, ktorá vydala publikáciu vo svojom vydavateľstve Goralinga, avšak v novom šate – v pestrých ilustráciách známeho slovenského ilustrátora Martina Kellenbergera. Jej uvedenie do života sa uskutočnilo za účasti žijúceho autora P. Glocka i spomínaného ilustrátora. Program obohatilo spomienkové pásmo venované rozprávačke Anne Sulírovej zo Zálesia i vystúpenia zamagurských folklórnych súborov Maguranka a Pieniny zo Spišskej Starej Vsi, Frankovčan z Malej Frankovej, Osturňanka a Osturňáčik z Osturne. Vystúpiť prišiel aj detský folklórny súbor Klnka z Bratislavy, kde tancuje vnučka V. Majerika. Peknú rozprávkovú knižku s príbehmi zo Zamaguria s podpismi autora

i ilustrátora si návštevníci mohli po prezentácii zakúpiť, ale taktiež vyhrať v tombole, ako aj rôzne iné zaujímavé ceny z vydavateľstva Goralinga. Krátka informácia o uvedení knihy do života bola odvysielaná v hlavných správach Slovenskej televízie.

Ďalšia zamagurská rozprávka *Večný život, večná mladosť*, ktorú zbieral miestny etnograf Viktor Majerik a uzrela svetlo sveta v rozprávkovej knihe *Šťastenka*, našla svoje spracovanie v krátkom

Večný život, večná mladosť

filme študentov Filmovej a televíznej fakulty VŠMU v Bratislave – režiséra Daniela Dluhého a producenta Lukáša Marhefku. Natáčanie sa uskutočňovalo v interiéroch Červeného kláštora a skanzenu Starej Ľubovne a exteriéroch v okolí Čorštýnskeho jazera. Slávnostná premiéra sa konala v kultúrnom dome Spišskej Starej Vsi počas Dní mesta.

Ako každoročne pripravilo mesto aj v tomto roku pri príležitosti mesiaca venovaného seniorom kultúrno-spoločenskú akciu, a tak si 28. októbra mohli naši seniori spoločne posediť a porozprávať sa v jedálni základnej školy, kde im kultúrny program pripravili žiaci Spojenej školy.

*Stretnutie
seniorov*

Začiatkom decembra zavítal do Spišskej Starej Vsi Mikuláš na saniach, ktorý rozdával najmenším Starovešťanom za básničky a pesničky chutné balíčky s dobrotami

Mikuláš

a pomohol taktiež rozsvietiť vianočný stromček pred kultúrnym domom. Akciu pripravilo divadlo Ramagu v spolupráci s mestom, CVČ, Zastrovou a.s., Reštauráciou Nova, Ovoxom, Zdomu.sk, Lekárňou Cyprián, Pizzériou Taverna, Jozefom Kušmirkom a DFS Rovikou.

Blížiaci sa koniec roka ohlasovala aj vianočná atmosféra počas druhých vianočných trhov, ktoré sa konali 21. – 22. decembra. Ľudia si mohli v stánkoch nakúpiť všelijaké drobnosti, dať si namaľovať vianočný portrét, pozrieť si kultúrny program, či pochutnať si na teplej medovinke, varenom vínku a vianočnom punči.

*Vianočné
trhy*

Vo vianočnom duchu sa niesol aj akustický koncert Lívie Dermovej a Dávida Oravca 28. decembra, ktorý sa konal v komornej atmosfére reštaurácie Nova.

*Vianočný
koncert*

Posledné sekundy roku 2013 patrili už tradične privítaniu Nového roka, ktoré sa uskutočnilo pred kultúrnym domom. Nechýbal samozrejme ohňostroj, štátna hymna, príhovor primátora Ing. Jozefa Harabina a novoročný punč.

*Novoročný
punč*

ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť v Spišskej Starej Vsi sa sústredila v zdravotnom stredisku, pričom hlavným cieľom mesta bolo jej udržanie aspoň na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom období. V zdravotnom stredisku pôsobili súkromní lekári, a to dvaja všeobecní lekári pre dospelých, pediater, gynekológ, internista, chirurg a dvaja zubári. Okrem toho v meste naďalej fungovala aj záchranná zdravotná služba so sídlom na ulici SNP 1.

*Zdravotná
starostlivosť*

Starovešťania sa ako každoročne zapájali do dobročinných akcií venovaných darovaniu krvi, jednak ako jednotlivci, ale taktiež v rámci organizovaných podujatí. Dve takéto akcie zorganizovala Spojená škola v spolupráci s mobilnou transfúznou jednotkou z Popradu. Prvá sa uskutočnila 7. mája, pričom počas nej darovalo krv spolu 38 darcov z radov študentov, učiteľov i obyvateľov Zamaguria. Druhá akcia bezplatného darcovstva krvi sa konala 17. októbra. V tento deň v Spišskej Starej Vsi darovalo vzácnu tekutinu 25 darcov.

*Darovanie
krvi*

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb V Spišskej Starej Vsi sa v roku 2013 stalo riadnym členom Medzinárodnej platformy A - FORUM CS pre poskytovateľov sociálnych služieb pre seniorov a zdravotne postihnutých vrátane osôb postihnutých Alzheimerovou chorobou a ďalšími druhmi nemocí, a to pod poradovým číslom 23. Členstvo v tejto organizácii má prispieť k zvyšovaniu odbornej úrovne poskytovania sociálnych služieb, získavaní nových informácií, zavádzaní nových metód a prístupov pri poskytovaní sociálnych služieb.

*Zariadenie
pre seniorov
a domov
sociálnych
služieb*

Počas celého roku sa seniori venovali rôznym aktivitám zameraným na posilnenie ich fyzického a duševného zdravia. Novinkou bol začiatok spolupráce s občanmi mesta, ktorí sa stretávali so seniormi na posedení pri čaji, rozhovoroch, speve, výmene skúsenosti pri

domácich činnostiach a podobne. Medzi takýchto dobrovoľných spolupracovníkov patrili Marta Lazišťanová, Margita Bednarčíková, Anna Papsonová, Viera Lukašíková, Mária Kmečová, Helena Ovšonková, Mária Novotná, Kamila Galčíková a Ondrej Rajtár.

V tomto roku pribudla do zariadenia drevená plastika s príznačným názvom *Nezabúdaj* z rúk spišskostaroveského rezbára a umelca Jaroslava Tomaľu. Na slávnosti uvedenia plastiky v inštitúcii sa zúčastnil aj primátor mesta Ing. Jozef Harabin, pričom dielo požehnal miestny farár vdp. Pavol Garaj.

CIRKEVNÝ ŽIVOT

Cirkevné pomery v Spišskej Starej Vsi sa počas roku 2013 výraznejšie nezmenili. Existovala tu jediná, katolícka farnosť na čele s vdp. Pavlom Garajom, ku ktorému v tomto roku pribudol nový kaplán Mgr. Marek Ondra. Ten vymenil na tomto poste Pavla Krokusa.

Nový kaplán

Začiatkom januára sa v meste i ďalších piatich zamagurských obciach koledovalo, aby sa pomohli vyzbierať finančné prostriedky pre chudobné deti v Afrike. Tzv. Dobrá novina sa uskutočnila v našom meste už tretíkrát, pričom v tomto roku sa podarilo vyzbierať 1717,90 €, z toho v Spišskej Starej Vsi 907,44 €. Vyzbierané prostriedky by mali putovať na podporu projektov v Keni, Južnom Sudáne, Etiópii, či Ugande.

Dobrá novina

Rímskokatolícka cirkev si v tomto roku pripomenula jedno výročie, ktoré je bezprostredne spojené s naším mestom. Išlo o 17. október 1913, kedy v Spišskej Starej Vsi uzrel svetlo sveta Andrej Chmeľ, ktorý neskôr prijal rehoľné meno Alojz Mária od Ukrižovaného Ježiša. Tento rehoľník počas svojho života prijímal pokorne a s dôverou v Boha všetko, čo mu život prinášal. Ako 22-ročný vstúpil do rehole Bosých Augustiniánov. Pôsobil najskôr v Čechách a neskôr v Taliansku. Zomrel po ťažkej chorobe a utrpení, 16. augusta 1939, vo veku nedožitých 26 rokov. V 80-tych rokoch 20. storočia sa začal proces jeho beatifikácie, ktorý bol na diecéznej úrovni ukončený v októbri 2012.

Andrej Alojz

*Mária Chmeľ
od Ukrižovaného
Ježiša*

Pri príležitosti storočnice narodenia tohto kandidáta na blahorečenie bola v deň jeho narodenín odhalená pred kultúrnym domom jeho socha v nadživotnej veľkosti. Slávnostný akt sa začal svätou omšou, ktorú celebroidal, za účasti miestneho farára Pavla Garaja, spišský biskup Mons. Štefan Sečka. Kázeň o reholi bosých augus-

Odhalenie

*sochy A. M.
Chmeľa*

tiánov mal generálny predstavený rehole z Ríma, páter Gabriela Ferlisi, pričom o slovenský preklad sa postaral páter Jozef Rajčák. Druhým koncelebrantom pri sv. omši bol provinciálny predstavený augustiniánov z Košíc, páter Angelo Lemme. Po omši nasledovalo požehnanie sochy, ktorá je dielom akademického sochára Štefana Hudzíka.

Pri jej požehnávaní umocnil atmosféru spev známeho slovenského operného speváka Martina Babiaka a zamagurského spevokolu Andreja Chmeľ'a, ktorý spieval aj počas sv. omše. Okrem vyššie spomínaných sa na slávnosti zúčastnili rehoľní spolubratia z Ríma, medzinárodné spoločenstvo so zastúpením o.i. z Ázie a Afriky, augustiniáni z Košíc, riaditeľ Apoštolského inštitútu sv. Cyrila a Metoda v Ríme Vladimír Stahovec, kňazi z okolia, či kňazi spätí so Spišskou Starou Vsou. Samozrejme nechýbal primátor mesta Ing. Jozef Harabin, iniciátor podujatia JUDr. Pavol Ovšonka, miestni obyvatelia, krajanovia z obcí pripojených k Poľsku, príbuzní A. M. Chmeľ'a zo Slovenska, Poľska a USA, či predstavitelia mesta Nowy Targ, kde študoval. Po požehnaní sochy si záujemcovia mohli pozrieť dokumentárny film o živote A. M. Chmeľ'a z dielne spišskostaroveského rodáka Lukáša Marhefku. Okolie sochy bolo premenované na Námestie A. M. Chmeľ'a.

Z iniciatívy ďalšieho spišskostaroveského rodáka Ing. Petra Výrosteka, bola k vyššie uvedenému výročiu vydaná publikácia *Andrej Alojz Mária od Ukrižovaného Ježiša*, ktorá na 32 stranách stručne opisuje život i proces beatifikácie tohto rehoľníka. Na príprave publikácie sa podieľali tiež miestny farár Pavol Garaj, kaplán Pavol Krokus a Milica Majeriková-Molitoris.

*Publikácia
o A. M.
Chmeľovi*

V lete 2013 bol obnovený spevokol A. M. Chmeľa. Fungoval pod dirigentskou taktovkou kantorky z Veľkej Lesnej Veroniky Dudovej a spievali v ňom muži i ženy z viacerých zamagurských obcí, celkovo 35 členov. Na organe, prípadne na varhanoch ich sprevádzal Stanislav Baka. Nácviky sa uskutočňovali v miestnom kultúrnom dome. Do konca roku svoje umenie spevokol predviedol v kostoloch v Spišskej Starej Vsi a Spišských Hanušovciach a taktiež v Zariadení pre seniorov a domove sociálnych služieb, či na vianočných trhoch.

*Spevokol A.
M. Chmeľa*

V júli sa rozlúčil so Zamagurím a jeho obyvateľmi kňaz Pavol Majzel, ktorého azda poznali všetci Zamagurčania. Ako kňaz pôsobil v obci Lechnica dlhých 33 rokov a za ten čas sa stal súčasťou duchovného života celého regiónu. Na rozlúčku s ním prišli obyvatelia, zamagurskí starostovia, kňazi z okolitých farností i spišský biskup Mons. Štefan Sečka.

*Odchod Pav-
la Majzela*

SPOLKY A ORGANIZÁCIE

Hlavnou náplňou činnosti Dobrovoľného hasičského zboru Spišská Stará Ves bola pomoc občanom nášho mesta pri mimoriadnych udalostiach. V roku 2013 pomáhali dobrovoľní hasiči profesionálom pri likvidácii troch požiarov. Okrem zásahovej činnosti pomáhali tiež mestu pri organizovaní rôznych podujatí ako napríklad počas dní mesta, vykonávanie požiarnej asistenčnej hliadky počas Zamagurských folklórnych slávností, či pri odpálení silvestrovského ohňostroja. Ako každoročne sa zúčastňovali, ale taktiež zorganizovali niekoľko súťaží v hasičskom športe.

Dňa 25. januára zorganizoval DHZ skúšobný 1. ročník hasičskej halovej súťaže o pohár primátora mesta, ktorý mal veľkú odozvu a okrem troch domácich družstiev sa ho zúčastnilo ďalších 23 tímov, pričom najvzdialenejší prišiel až z Brezovice. Súťažilo sa v štafetovom behu a uzlovej štafete. V kategórii chlapcov zvíťazilo družstvo zo Slovenskej Vsi s časom 108,71 s a v kategórii dievčat s časom 108,31 domáce Starovešťanky, ktoré sa s najlepším časom vôbec zároveň stali aj držiteľkami putovného pohára.

Dobré výsledky potvrdzovali mladí hasiči pod vedením Antona Výrosteka, Róberta Plavca a Jozefa Lazišťana počas celého roku. S prehľadom vyhrali Kežmarsko-Zamagurskú olympiádu mladých hasičov a v rámci okresnej ligy obsadili chlapci 1. miesto v Spišskej Belej, 3. miesto v Slovenskej Vsi a 5. miesto vo Vrbove, dievčatá zas 1. miesto v Spišskej Starej Vsi a Vrbove, 2. miesto v Spišskej Belej a 3. miesto v Slovenskej Vsi, pričom z týmito výsledkami si zabezpečili aj celkové víťazstvo. Veľký úspech zaknihovali obe družstvá vo finále Východoslovenskej hasičskej ligy mladých hasičov 6. októbra, keď na domácej pôde v Spišskej Starej Vsi, v konkurencii najlepších družstiev prešovského a košického kraja, získali chlapci prvé a dievčatá tretie miesto. Vo výborných výkonoch pokračovali dievča-

*Dobrovoľný
hasičský
zbor*

*Hasičské
halové pre-
teky*

*Úspechy
hasičov v
súťažiach*

tá aj na celoslovenskej úrovni, keď v halových majstrovstvách Slovenska vo Svite obsadili pekné 4. miesto.

Dobré výsledky dosahovali aj ich starší kolegovia, ktorí v okresnej hasičskej lige získali jedno prvé (Lubica), päť druhých (Spišská Belá, Matiašovce, Reľov, Spišské Hanušovce, Bušovce) a dve tretie (Veľká Franková, Žakovce) miesta a celkovo obsadili 2. miesto. S týmto výsledkom sa prebojovali do Východoslovenskej hasičskej ligy, kde sa im už tak nedarilo a skončili v druhej desiatke.

Funkciu veliteľa DHZ naďalej zastával Pavol Úroda, ktorý bol pri príležitosti svojich päťdesiatin ocenený za dlhoročnú a obetavú prácu v DHZ pamätnou plaketou mesta. Funkciu veliteľa

Ocenenie

Pavla Úroda

zastáva nepretržite od roku 2001, pričom členstvo v organizácii sa v rodine tradovalo už dlhé roky a prechádzalo z otca na synov. Počas jeho pôsobenia boli zrekonštruované priestory novej hasičskej zbrojnice na sídlisku Magura a obnovený vozový park i technika.

Okrem DHZ má svoje sídlo v Spišskej Starej Vsi aj profesionálna Hasičská stanica – pobočka Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Kežmarku. Jej členovia sa 13. septembra zúčastnili na 1. ročníku Turčianskeho pohára o putovný pohár Krajského riaditeľstva Hasičského a Záchranného zboru v Žiline v hasičskom športe. Profesionálni hasiči súťažili v dvoch disciplínach - požiarny útok a výstup hákovým rebríkom do 4 poschodia cvičnej veže. Spišskostaroveskí profesionáli v zložení: Jozef Pazera, Jozef Mláka, Štefan Frankovský, Pavol Dlhý, Peter Kožuch, Róbert Jurkovič, Marián Špes a Milan Kuzma urobili nášmu mestu výbornú reklamu a priniesli z Martina prvé miesto.

Úspech

*spišskostaroveských
profesionálov*

Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu v Spišskej Starej Vsi fungovala v roku 2013 v nezmenenom režime. Dôležité otázky a príprava všetkých činností spojených s plynulým chodom organizácie sa riešili počas pracovných porád výboru. Členovia sa zúčastňovali brigád, ktoré spočívali v udržiavaní čistoty vodných to-

kov a nádrží, ako aj ich okolia. Podieľali sa tiež na organizácii Dní mesta Spišská Stará Ves, kde varili a predá-

vali tradičnú rybaciú polievku, tzv. halászlé. Fungovala tiež rybárska stráž, ktorá dohliadala na to, aby sa v revíri nešírilo pytliactvo. Medzi dôležité činnosti organizácie patrilo zarybňovanie a zazimovanie revírov. V rámci športových aktivít sa uskutočnilo viacero pretekov pre mladých i skúsenejších rybárov.

Členská základňa Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov v Spišskej Starej Vsi sa v roku 2013 rozšírila o 4 členov. Celkovo teda v jej rámci pracovalo 29 včelárov, ktorí obhospodarovali 509 včelstiev. Po prvýkrát bol v spolku na základe nahlásenia žiadosti o pomoc vyplatený príspevok za kočovanie, a to rodine Michala Švienteho, ktorý kočuje so svojimi včelami v oblasti Zama-guria i Predmaguria.

V jarnom období boli v spolupráci s Regionálnou Veterinárnou správou v Poprade prevedené prehliadky zdravotného stavu včelstiev, monitoring na mor a hnilobu včelieho plodu i varroázu včiel. Spolupracovníci s veterinárnym lekárom predložili v stanovenom termíne výsledky z jarnej prehliadky včelstiev, na požiadanie jednotlivých včelárov konzultovali problematiku zdravotného stavu na konkrétnych prípadoch. Na základe týchto poznatkov sa včelári zhodli, že je

*Rybársky
zväz*

*Zväz včelá-
rov*

potrebné obmieňať aspoň 1/3 diela v úľoch, aby tam neboli staré tmavé a niekedy až čierne plásty, v ktorých sa množia a prežívajú choroboplodné zárodky, a taktiež udržiavať na včelniciach poriadok, či sledovať zdravotný stav včelstiev aj v okolí svojho stanovišťa. Preškolenie spolupracovníkov s veterinárnou službou sa v tomto roku neuskutočnilo, keďže na tento účel neboli poskytnuté finančné prostriedky. Príslušný veterinár MVDr. Pavlík z RVPS Poprad však po preskúšaní predĺžil platnosť minuloročným spolupracovníkom o jeden rok, čo je v jeho právomoci. Časopis a kalendáre boli objednané pre včelárov, ktorí prejavili záujem.

Nepodarilo sa tiež zorganizovať spoločné podujatia, ktoré by propagovali činnosť spolku, a to jednak vzhľadom na malý počet včelárov, ich vek, veľkú členitosť územia a nedostatok autobusových spojov. Jednotliví včelári sa však prezentujú počas rôznych podujatí vo svojich obciach, najmä prostredníctvom stánkových predajov, napríklad počas dní mesta Spišská Stará Ves alebo počas vianočných trhov, kedy sa záujemcovia môžu dozvedieť aj niečo zo života včiel.

Pol'ovnícke združenie Dunajec fungovalo naďalej pod predsedníctvom Ing. Petra Kutarňu, malo 25 riadnych členov, jedného čestného člena a dvoch čakateľov, 6 pol'ovných a pol'ovne upotrebitelných psov. Výbor sa stretol v roku 2013 celkovo 8-krát a členská schôdza sa uskutočnila 2-krát. V januári sa členovia výboru venovali zhodnoteniu odstrelův zveri a príprave piateho pol'ovníckeho plesu, ktorý sa konal 1. februára v reštaurácii Nova. Na piatom ročníku Zamagurského plesu pol'ovníkov a priateľov prírody boli prezentované trofeje, zahráli trubači a vystúpil tiež FS Frankovčan z Malej Frankovej.

*Pol'ovnícke
združenie
Dunajec*

V rámci ďalších kultúrnych podujatí sa poľovníci zúčastnili na Kláštor-ných dňoch, kde bol o.i. podávaný jelení guláš pripra-

vený členmi PZ. Gulášom i trofejami sa prezentovali tiež počas Dní mesta Spišská Stará Ves. Okrem podujatí v zamagurskom regióne sa PZ zúčastnilo aj na poľovníckych výstavách v Kežmarku, bratislavskej Inchebe a v Budapešti. PZ vedie tiež vlastnú kroniku s fotodokumentáciou.

Výročná členská schôdza sa konala 24. februára, pričom sa jej zúčastnilo 88% členov. Členská schôdza uložila poľovníckemu hospodárovi za úlohu vypracovať výhľadový plán PZ Dunajec na roky 2013 – 2022 a zabezpečiť opätovné zriadenie Poľovnej stráže, keďže sa vyskytli prípady zatajovania úlovku, nezapisovaného lovu v knihe návštev, či nočné osvetľovanie motorovými vozidlami.

Tuhá zima spôsobila zvýšený úhyn zveri, preto sa členovia PZ usilovali udržiavať zver v kondícii prikrmovaním. Aj keď úhyny boli oproti minulým rokom vyššie, na základe jarného sčítania 16. marca, stavy

zveri ostali na dobrej úrovni. Plán lovu, vypracovaný poľovným hospodárom a schválený v apríli, bol nasledovný: jeleň I.VT – 2 ks, jeleň II.VT – 2 ks, jeleň III.VT – 1 ks, jeleň IV.VT – 1 ks, jelenica – 6 ks, jelienča – 4 ks, srnec I.VT – 1 ks, srnec II.VT – 2 ks, srnec III.VT – 1 ks, srna – 4 ks, srnča – 2 ks, lanštiak – 1 ks, prasa – 4 ks. Keďže sa do plánu započítal aj úhyn z jarných mesiacov (jelenica – 2 ks, jelienča – 1 ks, jeleň – 1 ks, srna – 2 ks) bola podaná žiadosť o zvýšenie odstrelu. Na troch spoločných poľovačkách sa zúčastnilo 60-70% členov a z odstrelu bolo predaných 5 ks jeleňov, avšak divinu, a hlavne rujných jeleňov je každoročne ťažšie predať.

Počas roku členovia PZ uskutočňovali tiež brigády na údržbu a opravu poľovníckych zariadení, na výpomoc pri lesných prácach v lesných pozemkových spoločenstvách a na pridelených políčkach. Výška členského príspevku za rok 2013 bola 50 €.

*Horská
služba*

Horská služba Pienapu vykonávala v roku 2013 aktivity vedúce k zabezpečeniu bezpečnosti, najmä v oblasti Pienin. Pravidelne udržiavala lyžiarsku stopu v Zamagurí, poskytovala asistenčné služby pri lyžiarskych pretekoch, či iných akciách. V zime zmluvní členovia slúžili na lyžiarskych tratiach v Tatranskej Lomnici a Skalnatom plese a v lete všetci členovia v Pieninách. Okrem toho vykonali pod Stredným vrchom školenie a previerky záchrany v lavíne a používanie improvizovaných transportných prostriedkov. Kondíciu si záchranári

udržovali o.i. aj prostredníctvom skialpinistických výstupov na Babiú horu, či výstupmi v Pieninách. Na konci zimnej sezóny sa zúčastnili lyžiarskych pretekov horských záchranárov v Krynicy. V rámci previerok odbornej spôsobilosti prešli kondičnými previerkami všetci príslušní členovia.

V Spišskej Starej Vsi naďalej pôsobil tiež miestny odbor Matice slovenskej, pričom dvaja jeho členovia – riaditeľka Spojenej školy Mgr. Anna Kromková a bývalý primátor Ing. Július Lojek boli odmenení medailou Matice slovenskej za zviditeľnenie nášho rodáka Štefana Leonarda Kostelničáka. Činnosť odboru spočívala najmä v pomoci pri organizácii rôznych kultúrno-spoločenských podujatí v meste ako napr. Staroveský ples, Kostelničákov ornament, Dni mesta a podobne. Začiatkom júna zorganizovali členovia v spolupráci s miestnym CVČ pri príležitosti Dňa detí podujatie pod názvom Matica deťom, počas ktorého sa konali športové súťaže pre najmenších. V septembri sa členovia stretli so svojimi kolegami z MO MS v Košiciach, ktorí si pri pamätnej tabuli zakladateľa slovenskej ornamentistiky piesňou a poéziou uctili jeho pamiatku.

*Matica slo-
venská*

TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Jarná časť I. triedy Podtatranského futbalového zväzu sa začala s trojtýždňovým oneskorením, čo súviselo s dlho sa udržiavajúcou snehovou prikrývkou na štadiónoch. Mužom po jesennej časti reálne hrozil zostup do nižšej ligy, a i napriek tomu sa im nepodarilo zmobilizovať svoje sily a po 29. zápasoch, v ktorých dokázali len trikrát zvíťaziť, skončili nakoniec iba s pätnástimi bodmi a hrozivým skóre 34:101 na poslednom mieste a zostúpili do II. ČEZ triedy.

Futbal

TJ Slávia

Dunajec

muži

Výsledná tabuľka I. ČEZ triedy muži 2012/2013						
1	OFK Kravany	21	4	4	96:39	67
2	FK Veľká Lomnica	19	5	5	86:36	62
3	ŠK Zemedar Poprad-Stráže	16	6	7	65:40	54
4	TJ Družstevník Batizovce	15	6	8	63:49	51
5	MŠK Slavoj Spišská Belá „B“	15	3	11	65:45	48
6	OFK Vikartovce	13	8	8	69:33	47
7	Partizán Vernár	13	4	12	76:67	43
8	TJ Baník Hôrka	12	4	13	52:69	40
9	Liptovská Teplička	11	6	12	64:68	39
10	OŠK Spišský Štvrtok	9	7	13	51:61	34
11	FK Vrbov	9	7	13	51:65	34
12	FK Lučivná	8	9	12	42:62	33
13	Ľubica	9	3	17	52:71	30
14	1. FC Mengusovce	7	8	14	37:71	29
15	OFK Veľký Slavkov	7	4	18	45:71	25
16	Slávia Dunajec Spišská Stará Ves	3	6	20	34:101	15

Po tomto nelichotivom výsledku nasledovala prirodzene analýza situácie, pričom väčšina zainteresovaných sa zhodla v tom, že spišskostaroveský mužský futbal je v kríze, spôsobenej najmä prístupom mladšej generácie futbalistov k tréningom, zápasom a futbalu vôbec, ako aj medziľudské vzťahy v samotnom mužstve. Na post trénera sa teda v novom ročníku 2013/2014 vrátil Rudolfa Velička, ktorý sa začiatkom sezóny musel popasovať s problémom nedostatku hráčov, a to jednak kvôli zraneniam, prestupom, či štúdiu mimo

mesta. Mužstvo malo len jedného brankára a stalo sa dokonca, že po zranení hráča musel na záver zápasu nastúpiť samotný tréner. Ďalším problémom, s ktorým sa museli hráči vyrovnáť bola horšia kvalita ihrísk a šatní u súperov hrajúcich druhú triedu. Napriek týmto problémom sa mužstvu po prvých kolách darilo udržiavať v čele tabuľky a jesennú časť ukončilo s deviatimi výhrami, jednou remízou a štyrmi prehrami na štvrtom mieste, pričom za tretou Šuňavou a druhými Mlynčekom zaostávalo len o skóre.

Na druhej strane, dorastencom sa darilo lepšie, i keď v druhej polovici jarnej časti zaknihovali štyri prehry, a to so Spišským Štvrtkom, Vysokými Tatrami, Podolíncom a Huncovcami. Výborné výkony z jesennej časti im však v sezóne 2012/2013 zabezpečili s tridsiatimi šiestimi bodmi, dvanástimi výhrami a štyrmi prehrami konečné druhé miesto.

*TJ Slávia
Dunajec
dorastenci*

Výsledná tabuľka I. triedy B skupiny – dorast U19 2012/2013							
1	Podolíneec	16	14	1	1	67:13	43
2	Spišská Stará Ves	16	12	0	4	56:30	36
3	Spišský Štvrtok	16	11	1	4	45:20	34
4	Podhorany	16	9	2	5	50:33	29
5	Vysoké Tatry	16	8	2	6	46:31	26
6	Huncovce	16	8	1	7	53:31	25
7	Jánovce	16	2	1	13	24:85	7
8	Vrbov	16	2	0	14	30:74	6
9	Vlkovce	16	2	0	14	15:69	6

Novú sezónu 2013/2014 začali dorastenci s menším nasadením a počas jesennej časti zaknihovali šesť výhier, dve prehry a dve remízy, čo im zabezpečilo, že s dvadsiatimi bodmi prezimovali na treťom mieste.

Najväčšiu radosť futbalovým fanúšikom prinášali nepochybne žiaci, ktorí sa z tretieho miesta prebojovali až na špicu tabuľky, kde so štrnástimi výhrami, troma remízami a štyrmi prehrami, porazili o skóre druhú Štrbu.

*TJ Slávia
Dunajec
žiaci*

Výsledná tabuľka I. triedy – žiaci U15 2012/2013							
1	Spišská Stará Ves	21	14	3	4	92:35	45
2	Štrba	21	14	3	4	72:37	45
3	Kravany	21	14	1	6	75:42	43
4	Spišský Štiavnik	21	12	3	6	74:41	39
5	Veľká Lomnica	21	12	0	9	64:66	36
6	Hôrka	21	9	3	9	35:60	30
7	Spišské Bystré	21	9	2	10	79:49	29
8	Vikartovce	21	8	4	9	29:40	28
9	Spišský Štvrtok	21	8	2	11	58:64	26
10	Hranovnica	21	6	3	12	42:69	21
11	Podhorany	21	6	1	14	51:77	19
12	Mlynčeky	21	1	1	19	14:105	4

Žiaci nastúpili úplne suverénne aj do jesennej časti nového ročníka I. triedy Podtatranskej ligy. Počas jedenástich kôl, ktoré odohrali do zimnej prestávky, ani raz neprehrali a z ôsmymi víťazstvami, troma remízami a celkovým skóre 30:10, kralovali po jesennej časti na prvom mieste.

Tohtoročného halového turnaja vo futbale, tzv. Łoky ligy, sa zúčastnilo celkovo sedem spišskostaroveských tímov. Po siedmych kolách zvíťazilo družstvo Reštaurácie Nova, k čomu prispel aj výkon najlepšieho hráča ligy Reného Matika. Na druhom mieste skončilo Amigo Boys a pozitívnym prekvapením bolo tretie miesto dorastencov.

Łoky liga

Dňa 9. februára sa v telocvični Základnej školy uskutočnil halový minifutbalový turnaj o pohár primátora mesta. Zúčastnilo sa celkovo osem družstiev, ktoré bojovali o postup v dvoch skupinách. Víťazstvo si nakoniec vybojovalo mužstvo Reštaurácie Nova v zložení:

Minifutbalový turnaj

L. Potanecký, M. Polakovič, M. Kovalský, L. Bednarčík, R. Bjalončík, O. Kostka, J. Lopata a R. Matiko, ktorý sa zároveň stal najlepším strelcom turnaja. Na druhom mieste skončilo družstvo Brazil pred tretím Kick-Ass.

Ďalší futbalový turnaj o pohár primátora mesta sa konal 6. júla. Zúčastnilo sa ho 16 družstiev nielen zo Zamaguria, ale aj kežmarského a popradského okresu. Putovný pohár si v tomto roku odniesol AC Poprad, ktorý zvíťazil pred popradským celkom Bubble a tímom Gól Kežmarok. Prvé štyri mužstvá získali finančnú odmenu. Víťazovi turnaja odovzdal primátor mesta Ing. Jozef Harabin putovný pohár.

V januári pokračovala IV. Podtatranská liga dvanástym súťažným kolom, v ktorom sa stretli Staroveské „A“-čko s STK Plaveč, pričom v tejto konfrontácii neboli úspešní. Po odohraní všetkých 22 kôl skončili nakoniec na desiatom mieste a spoločne so Svitom a Novou Lesnou zostúpili do piatej ligy, keď len o jeden bod zaostali za zachráneným Spišským Štiavnikom a Spišskou Belou.

Výsledná tabuľka IV. ligy Podtatranskej skupiny 2012/2013							
1	Severka Kežmarok B	22	16	5	1	235:161	59
2	BBF Spišský Štvrtok	22	15	5	2	228:168	57
3	OŠK Spišský Štvrtok	22	14	4	4	231:165	54
4	Plaveč	22	14	3	5	238:158	53
5	Spišské Bystré	22	11	3	8	223:173	47
6	Rakúsy	22	8	3	11	196:200	41
7	Slovenská Ves B	22	5	7	10	204:192	39
8	Spišská Belá	22	6	4	12	165:231	38
9	Spišský Štiavnik B	22	7	2	13	153:243	38
10	Spišská Stará Ves A	22	6	3	13	176:220	37
11	Svit	22	4	4	14	170:226	34
12	Nová Lesná	22	3	3	16	157:239	31

*O putovný
pohár pri-
mátora
mesta*

*Stolný te-
nis*

*TJ Duna-
jec Spišská
Stará Ves
A*

V novom ročníku sa naše „áčko“ usilovalo o návrat do štvrtej ligy, čo sa mu aj darilo a po prvej časti sezóny kralovalo po desiatich kolách, s desiatimi výhrami, a teda bez straty jediného bodu, suverénne na prvom mieste.

Družstvo TJ Dunajec Spišská Stará Ves B zaknihovalo v novom roku samé víťazstvá a po 14. kole bolo suverénne na prvom mieste. Vo finálovej skupine sa následne stretlo s celkami VI. Podtatranskej ligy – západ, avšak v záverečnej fáze ligy nepotvrdilo úlohu favorita a celkovo skončilo na 4. mieste.

TJ Dunajec Spišská Stará Ves B

Výsledná tabuľka VI. ligy Podtatranskej skupiny 2012/2013							
1	Spišská Teplica	14	13	0	1	174:78	40
2	Regina Poprad	14	10	1	3	161:91	35
3	Štrba	14	7	3	4	134:118	31
4	Spišská Stará Ves B	14	8	0	6	139:113	30
5	Spišský Štiavnik C	14	8	0	6	141:111	30
6	Levoča C	14	3	1	10	95:157	21
7	Spišský Štvrtok C	14	3	0	11	89:163	20
8	Spišská Belá C	14	1	1	12	75:177	17

V novom ročníku prenechalo staroveské „béčko“ priestor mladším hráčom, medzi ktorými vynikal Radovan Novotný, keď bol po prvej časti, s úspešnosťou 95%, druhým najlepším hráčom VI. ligy. nastupoval pritom aj za „áčko“, kde sa s 75% úspešnosťou držal v prvej desiatke. Po prvej časti sa omladené družstvo držalo s troma víťazstvami, jednou remízou a piatimi prehrami na piatom mieste.

Starším žiakom sa vstup do nového roku vydaril, keď zdolali Rožňavu 8:2 a poskočili na ôsme miesto. V novom ročníku starší žiaci štartovali v 1. lige, ktorá bola bodovaná podľa výsledkov, ktoré hráči dosahovali v turnajoch Východoslovenského pohára. Po dvoch odohratých turnajoch v septembri v Kežmarku a v decembri v Čani bolo žiacke družstvo TJ Dunajec Spišská Stará Ves s 568,25 bodmi na štvrtom mieste z trinástich účastníkov. Medzi jednotlivcami bol najlepší Radovan Novotný, na 8. mieste. Menej sa darilo žiačkam, ktoré boli po spomínaných dvoch turnajoch s 192,50 bodmi na predpo-

Starší žiaci

slednom šiestom mieste. Najlepšou Starovešťankou bola Miriama Poláčeková na 23. mieste.

V januári sa v telocvični miestnej ZŠ konal už šiesty ročník Memoriálu Dušana Budzáka v stolnom tenise. Zúčastnilo sa ho 48 hráčov, ktorí bojovali v štyroch kategóriách. V súťaži aktívnych hráčov zvíťazil P. Škyrta zo Spišského Bystrého pred domácim D. Kostkom. V kategórii neregistrovaných hráčov si prvenstvo odniesol F. Bizub z Reľova pred Starovešťanmi D. Gašparovičom a K. Šebestom. Medzi veteránmi bol najlepší M. Hertely zo Spišského Bystrého a v štvorhre predstihla Starovešťanov J. Dubiela a J. Čarnogurského dvojica zo Spišského Bystrého P. Škyrta a J. Bajnok.

Šachový klub mesta a CVČ Spišská Stará Ves pod vedením Mgr. Miloslava Ciska aj v tomto roku dokazoval vynikajúcu kvalitu, a to nielen na regionálnej, ale aj na celoslovenskej úrovni.

Prvé úspechy sa dostavili už začiatkom roka, keď sa 19. januára čle-

novia miestneho šachového klubu zúčastnili Ligy mládeže Spiša v Lendaku, kde o titul bojovalo 68 žiakov z okresov Kežmarok, Poprad, Stará Ľubovňa, Spišská Nová Ves, Gelnica, Levoča, ale aj z Liptovského Mikuláša, či Stropkova. Počas celého turnaja všetky partie vyhrávali dvaja staroveskí hráči, ktorí nakoniec rozhodli o víťazovi vo vzájomnom súboji. Prvé miesto obsadil Matej Cisko so 6,5 bodmi a druhé miesto Martin Irha so 6 bodmi. Aj ostatní Starovešťania si viedli dobre a skončili v prvej polovici súťažného poľa: Ján Štefaňák desiaty (5 bodov), Miloslav Cisko osemnásty (4,5 bodu), Kristián Krempaský dvadsiaty tretí (4 body), Alex Derma dvadsiaty piaty (4 body) a Stanislav Penxa tridsiaty (4 body).

Výborne si počínali aj v tretej lige šachu mužov, kde niekoľko kôl pred koncom dokonca pomýšľali na postup. Nakoniec vôbec naj-

Memoriál

Dušana

Budzáka

Šach

Liga mlá-

deže Spiša

III. liga D1

muži

mladšie družstvo v zložení: Matej Cisko, Dalibor Gallik, Martin Irha, Miloslav Cisko ml., Dominik Želonka, Mário Dudaško, Štefan Dudaško a hráč i tréner Miloslav Cisko, st. obsadilo výborné 3. miesto.

Výsledná tabuľka III. ligy D1 v šachu mužov SR 2012/2013							
1	MŠK Spišská Nová Ves	11	10	1	0	31	62
2	Štart Levoča	11	8	0	3	24	50,5
3	ŠKM CVČ Spišská Stará Ves	11	7	1	3	22	51
4	TJ LŠ Poprad	11	7	1	3	22	46,5
5	Slovan Gelnica	11	5	1	5	16	40
6	OŠK Margecany	11	4	2	5	14	42,5
7	CVČ Poprad	11	4	2	5	14	40
8	ŠO ŠKM Stará Ľubovňa B	11	4	0	7	12	42
9	ŠK Bijacovce	11	3	2	6	11	41
10	ŠK Hranovnica	11	3	1	7	10	38,5
11	Slovan Smižany	11	1	3	7	6	34,5
12	Partizán Vernár	11	2	0	9	6	31,5

O dobrom mene Spišskej Starej Vsi medzi šachistami svedčí aj fakt, že práve v našom meste sa 31. mája uskutočnili Majstrovstvá Slo-

venska študentov stredných škôl. V priestoroch CVČ sme tak privítali 11 majstrov Slovenska uplynulých rokov a až 16 hráčov, ktorí už nastúpili v najvyššej šachovej lige. V kategórii chlapcov zvíťazil

aktuálny majster SR Matrin Pagerka z Gymnázia v Senici a v kategórii dievčat študentka gymnázia Dominika Tatarku v Poprade Henrieta Kopnická. Z našich bol najúspešnejší Dalibor Gallik, ktorý obsadil pekné šieste miesto.

Na druhý deň sa takmer všetci súťažiaci presunuli na Majstrovstvá Slovenska klubov v šachu, ktoré sa konali v Ružomberku. Spišskos-taroveský šachový klub zastupovalo celkovo sedem hráčov, pričom niektorí zaznamenali vo svojich kategóriách pekné umiestnenia v druhej desiatke. Najlepšie však obstál vo vynikajúcej forme hrajúci

Majstrovstvá Slovenska študentov stredných škôl

Majstrovstvá Slovenska klubov

Dalibor Gallik, ktorý v kategórii do 20 rokov vybojoval pre naše mesto fantastickú bronzovú medailu.

Lyžovanie nepatrí na Zamagurí k popredným športom, avšak k jeho pozdvihnutiu a popularizácii prispieva činnosť jediného zamagurského Lyžiarskeho klubu Ski Jezersko pod predsedníctvom JUDr. Imricha Plevíka. Mladí nádejní lyžiari trénujú pod vedením Ing. Richarda Králika, pričom letnú prípravu im zabezpečuje PhDr. Miroslav Zelina. Štyri dievčatá a štyria chlapci zo Spišskej Starej Vsi a Spišských Hanušoviec reprezentovali klub počas štrnásteho ročníka Východoslovenskej lyžiarskej ligy v zjazdovom lyžovaní. Všetci z nich zaznamenali oproti minulému roku výkonnostný vzostup, no najviac sa darilo Lenke Kováčikovej a Janke Krempaskej, ktoré obsadili vo svojich kategóriách vynikajúce tretie miesta.

Zamagurie má dobré podmienky aj pre rozvoj bežeckého lyžovania. Tento atribút sa snaží podporovať tiež naše mesto, keď v tomto roku, 17. februára, zorganizovalo v spolupráci s miestnym CVČ a DHZ už štvrtý ročník pretekov v bežeckom lyžovaní tzv. Staroveskú bielu stopu. Pre-

teku sa zúčastnilo celkovo 32 súťažiacich, ktorí boli rozdelení do štyroch kategórií, a to: mladší žiaci – 3 km, kde bol najrýchlejší Šimon Kostka, starší žiaci – 5 km, v ktorej zvíťazil Sebastián Tomaľa, ženy – 5 km s víťazkou Danielou Kundratovou a muži – 10 km, kde dominoval Pavol Faix. Všetci účastníci podujatia boli odmenení účastníckymi listami, teplým čajom, vareným vínom a gulášom.

O zlepšenie podmienok bežeckého lyžovania i korčuľovania v Zamagurí sa usiluje aj Združenie pre rozvoj Pienin a Zamaguria, ktoré v tomto roku získalo z rozpočtovej rezervy predsedu vlády SR

Lyžovanie

LK Ski Jezersko

*Staroveská
biela stopa*

*Udržiavanie
bežec-
kých tratí*

19 000 € na nákup strojného zariadenia na úpravu a údržbu bežec-kých tratí. Tie sú na požiadanie zapožičiavané jednotlivým samo-správam, pričom prostredníctvom nich je udržiavaný tiež sedemki-lometrový bežecský okruh Spišská Stará Ves – Majere – Červený Kláštor i trojkilometrový okruh na korčuľovanie v Spišskej Starej Vsi. okrem lyžovania si počas zimnej sezóny mohli prísť na svoje aj kor-čuliari, keď bolo v zime v športovom areáli Gymnázia udržiavané klzisko.

Klisko

Vo februári sa na zimnom štadióne v poľskej Krynici konal už tridsia-ty ročník Zamagurského hokejového turnaja generácií. Po dvoch neuskutočnených ročníkoch mohli nadšenci hokeja pochádzajúci zo Spišskej Starej Vsi opäť súperiť o víťazstvo, a to v štyroch vekových kategóriách: do 30 rokov, od 30 do 40 rokov, od 40 do 50 rokov a nad 50 rokov. Turnaj odohrali systémom každý s každým 2x20 minút. Víťazom sa stala generácia od 40 do 50 rokov, ktorá mala vo svojom tíme najlepšieho brankára Miroslava Kuca a najlepšieho hrá-ča v samostatných nájazdoch Rastislava Bonča. Najlepším strelcom bol Tomáš Maličský z kategórie 30 až 40 ročných. Najstarší účastník Ján Depta st. mal 60 rokov a najmladší Július Lojek ml. 19 rokov.

Hokej

Tohtoročné majstrovstvá sveta juniorov a pretekárov do 23 rokov vo vodnom slalome, ktoré sa uskutočnili 16. – 21. júla v Liptovskom Mikuláši, mali pre Zamagurčanov zvláštnu príchuť, keďže Slovensko reprezentovali až dvaja nadaní vodní slalomári spoza Spišskej Magu-

Vodný sla-lom

ry, a to Tomáš Džurný a Marko Gurecka, obaja rodáci zo Spišskej Starej Vsi. V kategórii jednotlivcov obsadili obaja pekné popredné priečky, keď Tomáš Džurný skončil na piatom a Marko Gurecka na siedmom mieste. Navyše v kategórii hliadok (3xC1), kde sa na štart postavili spoločne so svojim tímovým kolegom Martinom Mračnom, zvíťazili a tešili sa tak zo zisku svojho prvého juniorského titulu majstrov sveta. Na Majstrovstvách Európy juniorov vo francúzskom Bourg St. Maurice, ktoré sa konali od 30. júla do 4. augusta sa zas darilo ďalšiemu Zamagurčanovi s koreňmi v našom meste Martinovi Halčinovi, ktorý obhájil titul majstra Európy.

*Staroveš-
t'ania maj-
stri sveta*

Volejbal

V roku 2013 sa v Spišskej Starej Vsi uskutočnilo niekoľko volejbalových turnajov. Dňa 16. februára 2013 sa v telocvični ZŠ konal volejbalový turnaj o pohár primátora mesta s medzinárodnou účasťou. Víťazstvo si vybojovalo družstvo Trzy Korony Kroscienko, pred družstvami Almma a Palenica Szczawnica. Víťazi si odniesli diplomy a poháre, ktoré im odovzdal primátor mesta Ing. Jozef Harabin.

O týždeň neskôr sa v telocvični ZŠ opäť hral volejbal, tentokrát turnaj CVČ Šťastenko VolleyCup 2013, ktorý po tretíkrát zorganizovalo CVČ spoločne s miestnym DHZ. Do turnaja sa zapojilo 8 družstiev, medzi ktorými boli, okrem Starovešťanov, aj tímy z Bratislavy, Kežmarku, Levoče, či Starej Ľubovne. Práve dve družstvá z posledne menovaného mesta si vybojovali prvé dve priečky, tretí skončili domáci Starovešťania. V júni sa konal tretí ročník Memoriálu JUDr. Mariána Klačka vo volejbale zmiešaných družstiev. Volejbalové turnaje sa uskutočňovali aj v rámci jednotlivých zložiek Spojenej školy. Prvý októbrový víkend sa na multifunkčnom ihrisku v areáli Spojenej školy konal tenisový turnaj jednotlivcov Łoky Rešta Open, ktorého víťazom sa stal Ján Kurňava pred Petrom Grohmanom a Jánom Dubielom.

Tenis

Vďaka iniciatíve niektorých zamagurských základných škôl sa v máji v Spišskej Starej Vsi začalo prvé kolo streleckej ligy pod názvom Zamagurský strelec. V kategórii starších žiakov zvíťazil Ján Dubiel a kategórii mladších žiakov Adam Tomaľa.

*Strelecká
liga*

POVETERNOSTNÉ POMERY

Začiatok roka 2013 bol zväčša zamračený a daždivý, pričom teploty počas dňa dosahovali zvyčajne plusové hodnoty. Ochladilo sa až koncom prvého mesiaca, keď napríklad 27. januára dosiahla nočná teplota -17°C .

Mierna zima

Vo februári však nastalo opätovné oteplenie, pričom v noci z 31. januára na 1. februára boli prvýkrát zaznamenané plusové hodnoty počas celej noci. Tento stav trval niekoľko dní a znovu sa ochladilo a zároveň nasnežilo. Denné teploty sa však už pohybovali okolo nuly a nočné nepresahovali -10°C .

Prvého marca o 22:23 vystrašili obyvatel'ov Spišskej Starej Vsi niekoľkosekundové mierne otrasy Zeme. Zemetrasenie o sile 3,2 Richterovej stupnice¹ malo svoje epicentrum medzi zamagurskými obcami Fridman a Krempachy, pričom hypocentrum sa nachádzalo v hĺbke 5 km. Najvýraznejšie pocítili otrasy v miestnej časti Lysá nad Dunajcom, kde sa triasli okná a štrngali fľaše, pričom mierne chvenie sa tu zopakovalo aj na druhý deň.

Zemetrasenie

¹ Stupnica pomenovaná podľa amerického seizmológa Charlesa F. Richtera sa používa do roku 1935, pričom veľkosť zemetrasenia meria v rozsahu 0 až 9 stupňov: 1 – otrasy zistiteľné iba prístrojmi (8000 denne); 2-3 – otrasy, ktoré väčšinou nie je cítiť (1000 denne); 3-4 – otrasy, ktoré pociťujú už i ľudia, nespôsobuje škody (4900 ročne); 4-5 – trasenie vecí, drncanie, prípadné malé škody na malej ploche (6200 ročne); 5-6 – môže spôsobiť veľké škody zle postaveným a menšie dobre postaveným budovám (800 ročne); 6-7 – môže mať ničivé následky až do vzdialenosti 100 km (120 ročne); 7-8 – môže spôsobiť vážne škody v rozsiahlych oblastiach (18 ročne); 8 a viac - pustošivé zemetrasenie, spôsobuje vážne škody v oblasti niekoľkých stoviek kilometrov (1 ročne).

V marci znovu pokračovalo striedanie teplých a studených období. Druhý marcový týždeň sa denné i nočné teploty pohybovali nad nulou, zatiaľ čo 14. marca sa ochladilo, fúkal silný vietor, nasnežilo a cez víkend teplota počas noci klesla na -15°C . Vplyvom silného vetra sa na cestách vytvárali záveje a určitý čas bola neprejazdná aj cesta cez Spišskú Maguru.

*Snehové zá-
veje*

Dňa 31. marca bol zavedený letný čas a o druhej v noci sa presunuli hodiny na tretiu. V tom čase už dochádzalo k postupnému otepľovaniu a definitívne plusové denné i nočné teploty začali od 5. apríla. Osemnásty deň v mesiaci bolo v meste prvýkrát príjemných $+20^{\circ}\text{C}$. Máj bol spočiatku teplý a slnečný. Denné teploty sa, s výnimkou „ľadových mužov“, pohybovali nad $+20^{\circ}\text{C}$. Ochladilo sa až posledné dva týždne mesiaca, pričom 22. mája prišla silná búrka a padal aj ľadovec.

Letný čas

Oteplenie

Ľadovec

V polovici júna postihli Zamagurie ďalšie ničivé búrky spojené s povodňami. V neďalekom Jezersku voda strhla časť miestnej cesty, poškodila štátnu komunikáciu a odrezala horný koniec obce od sveta. Pozdĺž celej obce sa zosunula pôda a ohrozila statiku domov natoľko, že ich museli zbúrať. Sedemdesiat centimetrov vysoká vlna sa prehnala aj ďalšou zamagurskou obcou v Poľsku Čierna Hora, kde voda ľuďom zaplavila záhrady a zničila cesty.

*Búrky a po-
vodne*

Sedemnásteho júna sme sa dočkali v Spišskej Starej Vsi prvého tropického dňa, kedy ortuť teplomera vystúpila na $+30^{\circ}\text{C}$. Prvá tropická noc s teplotou $+20^{\circ}\text{C}$ prišla o štyri dni neskôr. Koniec júna bol však zamračený a upršaný, s čím súvisel aj pokles teplôt. V júli sa znovu ukázalo slniečko i teploty sa postupne zvyšovali a 29. júla sa teplota v našom meste vyšplhala až na $+35^{\circ}\text{C}$. V auguste tento trend pokračoval, keď počas tohto mesiaca bolo až osem tropických dní. Podľa meteorológov bolo toto leto najsnečnejšie za posledné polstoročie, pričom bolo najviac tropických dní a teplotné rekordy padali takmer každý deň.

*Najteplejšie
leto*

Výraznejšie ochladzovať sa začalo koncom augusta a začiatkom septembra prevzalo žezlo tzv. „babie leto“. Prvé dva týždne mesiaca svietilo takmer každý deň slnko, pričom denné teploty sa pohybovali od príjemných $+16$ do $+21^{\circ}\text{C}$ a ani v noci neklesla teplota pod $+10^{\circ}\text{C}$.

Babie leto

V druhej polovici septembra pribúdalo viac zamračených dní s dažďom, čo malo za následok aj postupné ochladzovanie. Prvá mínusová teplota -1°C sa objavila nad ránom 4. októbra, dni však boli opäť pekné slnečné a 13. októbra vystúpila teplota až na $+22^{\circ}\text{C}$.

Ochladzovanie

V nedeľu 27. októbra nastala zmena letného času na zimný a hodiny sa presunuli z tretej hodiny v noci na druhú.

Zimný čas

Výraznejšie ochladenie a zhoršenie počasia priniesol druhý novembrový týždeň. Prvý sneh napadol 25. novembra a prvá denná mínusová teplota -1°C bola o tri dni neskôr. December bol veľmi teplý, väčšinu dní a dokonca aj niekoľko nocí bola teplota nad nulou. Počas vianočných sviatkov fúkal v Spišskej Starej Vsi silný vietor, ktorý vyvrátil altánok, postrhával niektoré reklamné tabule a rozvíjal po okolí nezakryté smetné koše.

Prvý sneh

Vietor

Teplé počasie sa udržalo až do konca roka. Posledný deň v roku sa denná teplota vyšplhala až na +7°C.